СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 74. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 30-го БЕРЕЗНЯ 1951. No. 74. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 30, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

КОНТРОЛЯ ЦІН НА ХАРЧІ ВІД 5 КВІТНЯ

Вашингтон, 28 березня. — Федеральний уряд оголошує, що від 5 квітня буде заведена контроля цін на харчові продукти як у дрібному так і гуртовому продажу, головно в торговлях бакалійних товарів („ґросеріс"). Одначе того дня ще не всі бакалійні товари будуть мати назначену ціну, а тільки яких 60 відсотків. Дальша контроля прийде пізніше, коли будуть стабілізовані ціни на фармерські продукти. Деякі ціни будуть обнижені, деякі підвищені, одначе назагал прийде знижка цін, як це заповідає директор стабілізації цін, Майкел Ді Сал. Загальний річний оборот грошей, видаваних на харчі в Злучених Державах доходить до 32 біліони долярів. Стабілізація цін на харчі матиме великий вплив на стабілізацію робітничих платень. До 30 квітня будуть назначені постійні ціни на рільничі продукти і з тим днем реформа цін на харчові товари буде викінчена.

Від дня „замороження цін", тобто від 25 січня 1951, заведено тільки одну стабілізацію, а це на не-харчові вироби, до яких належить одяг, домашні предмети і авта. Теперішній розпорядок є другим кроком до загального управильнення цін підчас оборонної мобілізації.

● Найбільша небезпека нападу атомовою бомбою триватиме до осені. Про це говорив д-р Джан Р. Доннінґ, директор школи інженерів у Колумбійському університеті в Ню Йорку. „Якщо мине той час, тоді ми будемо настільки сильні, що запобіжимо цій небезпеці" — твердить науковець.

МОРЯК ВІДСТУПИВ СВОЄ ОКО ПРИЯТЕЛЕВІ

Ню Йорк. — Два торговельні моряки лежали цілу годину побіч себе на операційнім столі в морськім шпиталі в Стейпелтон, в дільниці Статен Айленд. Над ними працювали п'ять лікарів, щоб перещепити здорове око одного моряка на другого, який втратив зір. Коли операцію покінчено, моряк - жертводавець сказав: „Тепер ми оба будемо мати по одному оці і оба будемо бачити. Це мусить бути дуже прикре, коли людина не може нічого бачити". Сліпотою загрожений був Филип Проп з Джерзі Сіті, а жертводавцем є Ерік Джозеф, англієць, уроджений в Індії.

ПІВТОРА БІЛІОНА НА МОТОРИ ДО РАКЕТОВИХ ЛІТАКІВ

Боффало, Н. Й. — Видатки на виріб моторів до над-ракетових бомбардувачів дійдуть до суми півтори біліона долярів в наступному році, як це виявив представник фірми Дженерал Моторс Компані. Мотори виробляє теж підприємство Шевроле. Місцева фабрика Дженерал Моторс, яка є власністю уряду, буде затрудняти 3,000-4,000 робітників, коли ця праця буде в повному розгоні.

Столиця вітає президента Франції як гостя країни

Вашингтон, 28 березня. — Двістіпятдесять тисяч мешканців Вашингтону й великодніх гостей, які приїхали до столиці, приймали оваційно Вінсента Оріола, що приїхав на урядові відвідини Злучених Держав. З ним приїхала його жінка, син Павло і французький міністер закордонних справ, Роберт Шуман—з відповідним оточенням. Вони прибули до нюйорської пристані кораблем Іл де Франс, а звідси, після урядового привитання, виїхали залізницею до Вашингтону, куди прибули в год. 4.19. На залізничій станції Юніон Стейшен зустрінув їх президент Гері Труман, його дружина й донька Марґарета, крім того урядова еліта.

Підчас гарматньої сальви з 21 вистрілів оба президенти переїхали з відкритими головами Пенсилвенійською евеню до тимчасової резиденції президента, Дому Блер. Оба боки вулиці були виповнені населенням, а понад голови літали літаки у боєвій формації. Військовий шпалір творив батальйон з Військової академії з Вест Пойнт, Н. Й., з Морської академії з Аннаполіс, Мд. З уваги на виїмковий стан, військова парада була обмежена, хоч це був перший французький президент, який приїхав на урядові відвідини ЗДА. Після вступного привіту відбувся урядовий обід в готелю Карлтон для 61 осіб, підчас якого виголошено тоасти. Оріол заявив готовість Франції боротися побіч Злучених Держав за „мир і волю", а през. Труман відповів відповідним привітом і припняв Оріолові декорацію Леґіону Заслуги, найвищу відзнаку, яку мають Злучені Держави для заслужених осіб.

Як урядовий гість Оріол перебуде в столиці 11 днів, з того 5 днів як гість президента. Хоч французький президент не має права заключати договорів, то все таки він відбуде політичні конференції у стейтовім департаменті і з іншими представниками американського уряду.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ВІНСЕНТ ОРІОЛ приїхав на державні відвідини до Злучених Держав Америки. В нюйорському порті, куди причалив на пароплаві „Іль де Франс", його привітали 21 почесними гарматніми сальвами та сиренами кораблів. Високі гості виїхали з Ню Йорку безпосередньо до Вашинґтону, де їх привітав президент Труман в оточенні державних достойників. На фото: Президент представляє президента Оріола своїй дружині, місіс Труман, при зустрічі на Юніон Стейшен у Вашинґтоні. В другому ряді (від ліва) стоять: ген. Роберт Б. Лендрі, авіяційний адютант през. Трумана, та адмірал Роберт Деннісон, адютант президента в справах фльоти.

НА МІЖ-АМЕРИКАНСЬКІМ ЗІБРАННІ РАДЯТЬ НАД ОБОРОНОЮ

Вашингтон. — Злучені Держави і шість південно-американських республік виявили намір скріпити збройні сили Західної півкулі на підставі пакту з Ріо де Жанейро про збірну безпеку і на підставі засади Об'єднаних Націй про реґіональні союзи для безпеки. Договір з Ріо де Жанейро, який має обпов'язуючу силу від грудня 1948 р., є договором взаємної оборони, на підставі якого всі республіки обов'язані станути на поміч, як хтось нападе на тільки одну з девятнадцяти країн, які підписали договір. Відповідна резолюція, поставлена на теперішній конференції міністрів закордонних справ 21 американських республік, змагає до практичного пристосування цього пакту. Шість країн, які підписали цю резолюцію разом зі Злученими Державами, це такі: Бразилія, Кольомбія, Куба, Параґвай, Уруґвай. Надіються, що Арґентина буде проти прийняття цеї резолюції.

ПРЕЗИДЕНТ ЗА ЗАСТАНОВЛЕННЯ РЕЛІГІЙНИХ СПОРІВ ПІДЧАС КРИЗИ

Вашингтон. — Президент Труман прийняв на розмову 85 членів Стовариршеної Церковної Преси. У промові до них він візвав їх застановити міжвіровизнаневі спори й об'єднатися в праці для „мобілізації моральних сил світу для добра людства проти неморальних сил у світі". Дальше сказав президент: „Ми хочемо дійти до цього, щоб такі світові сили, які вірять у честь і етику, як теж і чесність при втримуванні договорів, були при контролі світу, коли нас не стане. А це треба зробити для добробуту народу — отже всіх людей, а не тільки для добра уряду. Ми теж хочемо переконати людей поза Залізною Заслоною, що ми, серед усіх можливих відносин, не хочемо мати над ними контролі ані теж наказувати їм, що вони мають робити. Ми хочемо тільки, щоб вони — для свого власного добра — робили те, що потрібне для добра їхнього народу і щоб вони це робили на свій власний спосіб. Піднесіть заслону й покажіть, як вони це роблять. Може вони нас дечого навчать. Я знаю, що ми можемо їх навчити, якщо вони звернуться до нас". — Президент висловив ще думку, що церковна преса може зробити найбільше для мобілізації моральних сил.

АЛІЯНТИ ОСТОРОЖНІ ДО СОВЄТСЬКИХ КОМПРОМІСІВ В ПАРИЖІ

Париж, 29 березня. — А. Ґромико, совєтський представник на конференції заступників міністрів закордонних справ чотирьох великодержав, що намагаються тут приготовити порядок нарад для майбутньої Ради міністрів, відступив вчора несподівано від двох своїх головних домагань, погоджуючись на обговорення міністрами справи майбутнього обмеження збросмь на тлі їх теперішнього стану, та відступаючи від свого попереднього домагання щодо обговорення міністрами здогадного порушення Заходом постанов Потсдамського договору. Це вже другий і третій важливий компроміс совєтського представника, після того, як він „принципово" погодився теж на обговорення міністрами справи майбутньої міжнародної контролі зброєнь, якщоб вони договорились щодо обмежень в тій ділянці. В запропонованій Ґромиком резолюції все ще не береться до уваги вимаганого західними аліянтами обговорення порушення мирових договорів совєтськими сателітами, головно щодо зброєнь та людських прав. Хоча совєтський компроміс вважається поважним „кроком вперед", проте західні представники ставляться до цього з підозрінням і недовірям. Досі ще жаден з них не забрав в тій справі офіціяльного становища, передаючи нові совєтські пропозиції під розгляд своїм правним експертам.

ЗДА ПРИПИНИЛИ ВИПЛАТУ ЧЕКІВ В ПІД-СОВЄТСЬКІ КРАЇНИ

Париж, 29 березня. — Злучені Держави Америки припинили виплату всіх чеків і пенсій особам і спадкоємцям у вісімох країнах за залізною заслоною. На підставі цього рішення, виданого департаментом скарбу в порозумінні з департаментом стейту, здержується виплату до цих країн в чеках уряду Злучених Держав на загальну суму около мільйона долярів річно. Припинення виплат відноситься до Альбанії, Болгарії, Естонії, Латвії, Польщі, Чехословаччини, Румунії, Совєтського Союзу та совєтської зони Німеччини і совєтського сектора Берліна. Найбільшу втрату понесе червона Польща, куди йшло около 250,000 долярів річно тільки з Ветеранської Адміністрації. Рішення видано на підставі Публичного Закону ч. 828, який дозволяє державному департаментові припинити висилку чеків до країн, „в яких немає достатнього запевнення, що особа, для якої чек призначений, справді той чек дістане, або буде спроможна виміняти його за повну вартість". Злучені Держави зібрали докази, що так власне мається справа з американськими чеками в згаданих країнах.

АМЕРИКАНСЬКИЙ КОНСУЛ ВИДАВАВ НЕЗАКОННІ ВІЗИ

Вашингтон. — Департамент стейту оприлюднив приловлення перекупства при видаванні пашпортових віз в американськім консулаті в Гонґ-Конґ. Віцеконсул Джан Вейн, ветеран другої світової війни, признався, що побирав хабарі за видавання пашпортів на в'їзд до Злучених Держав, але й був членом кружка гомосексуалістів, який мав приміщення в будинку консулату. За деякі візи він діставав по $10,000, а правильно по $200-500. Його річна платня виносила $6,000. Він має 25 років життя.

ГУБЕРНАТОР ДЮЇ НАКАЗУЄ ПРОВІРКУ ГРИ В САРАТОЗІ

Олбені, Н. Й. — Тамес Е. Дюї наказав стейтовому генеральному прокураторові Натаніслеві Ґолдстінові започаткувати судове слідство над незаконною грою в осередку кінських перегонів, тобто в купелевій місцевості Саратоґа Спрінґс, у північній частині стейту Ню Йорк. Має бути покликана слідча судейська лава під проводом члена верховного стейтового суду. Заки ще губернатор видав наказ, він написав листа до сенатської слідчої комісії з повідомленням, що він розгляне положення в Саратозі. Він теж виявив бажання, щоб сенатська комісія продовжала свою працю в цілій країні. Підчас слідства сенатської комісії під проводом сен. Естеса Кіфовера в Ню Йорку минулого тижня губ. Дюї зголосився на свідка, одначе зажадав, щоб комісія приїхала до Олбені. Підчас свідчення Джана Крейна, голови товариства уніформованих пожежних сторожів у Ню Йорку ствердженo, що з фондів цього товариства пішла півчверта тисяча долярів на передвиборчу агітацію губ. Дюї, як кандидата на президента Злучених Держав. Появилися теж закиди, що губ. Дюї толерує незаконну гру в заклади на кінські перегони в Саратоґа Спрінґс.

В АМЕРИЦІ

● Примістили в іміграційній станції на Елліс Айленд паню Еллен Кнауф, яку комісія виключила від побуту в Злучених Державах, хоч вона є жінкою американського вояка. Її закидують шпигунство з часів, як вона була службовичкою в американськім військовім бюрі в Німеччині.

● Виключили „Голос Америки" з Арґентини від 23 березня, як про це повідомляє американська амбасада з Буенос Айрес. Одначе амбасада надіється, що це сталося внаслідок „помилкової інтерпретації" урядових розпорядків.

● Зімлів внаслідок серцевого удару зі страху перед складанням зізнань в слідчій комісії стейту Тексас, Ліо Мур, посадник міста Електра. Він сказав перед покликанням до зізнання, що „його життя не буде варта й никла, якщо він виявить прилюдно деякі факти".

● Фільмові картини з переслухання „підземних" типів в сенатській комісії в Ню Йорку притягають більше людей до кінотеатрів ніж голівудські драми. Вистава триває 50 мінут.

● Бразилія заборонила комуністичні віча в цілій країні. Заборону видано тому, що під час віч приходить до заворушень. Комуністи виступають проти конференції міністрів у Вашинґтоні.

КОМУНО-НІМЕЦЬКА ПОЛІЦІЯ В БЕРЛІНІ СТРІЛЯЄ НА АМЕРИКАНЦІВ

Берлін, 29 березня. — Около 15 разів вистрілив вчора один комуно-німецький поліцист на чотири автобуси, виповнені американськими вояками та припадковими проґулькoвцями, включно з дітьми, що оглядали місто. Автобуси з проґулькoвцями їхали по Ляйпціґер штрасе до Потсдамер пляц, де звичайно заверталися і вертались назад до Бранденбурґських воріт та продовжували свою об'їздку по американському і британському секторах. На Потсдамер пляц ці два сектори сходяться зі совєтським і як автобуси, згідно зі звичаєм, приготовлялися до обороту, їм заступив дорогу вбраний в уніформу „народної поліції" озброєний енкаведист, з псом, та намагався зупинити перший автобус, а як той його оминув, він тоді почав дико стріляти в третій з ряду автобус. На щастя, жертв в людях не було. Західні команданти Берліну приготовляють відповідний протест та домагаються від совєтського командування вияснення справи.

● Американською медалею заслуги удекорував красвий командант Американського Леґіону Ірл Ковк, посадника західного Берліна, Ернеста Ройтера.

● Французький уряд починає вже підготовку приміщень для найближчої сесії Генеральної Асамблеї О. Н., що має відбутися цього року в Парижі.

● Хочуть перевозити подорожних гумовими платформами з одної системи підземної залізниці в Ню Йорку до другої при 42 вулиці. Рух буде безупинний. Люди будуть їхати як у фабриці їдуть скриньки на „перевозовім ремені".

ЧЕРВОНИЙ КИТАЙ ВІДКИНУВ МИРОВІ ПРОПОЗИЦІЇ М'АРТУРА

Токіо, 29. березня. — Комуністичний Китай, через свої радіовисильні, вікинув вчора недавні пропозиції перемир'я в Кореї, що їх видвигнув аліянтський головний командант ген. Мек Артур. Рівночасно закликається комуно-китайські армії в Кореї, щоби вони знову збільшили свої зусилля та „визволили" цілу Корею від „англо-американських загарбників". Пропозиції ген. Мек Артура називається „обидою для китайського народу", повторюючи при цьому старі пропаґандивні брехні про безпосередню загрозу „англо-американської аґресії" на Китай. Це радіоповідомлення з червоного Китаю було першою реакцією на заяву ген. Мек Артура з 24-го березня, в якій він пропонував зустріч з командантами червоних військ на полі бою та спільне обговорення передумов перемир'я. Ген. Мек Артур при тій нагоді заявляв, що коли б аліянти бажали розгромити червоний Китай, то він цілком певно не видержав би аліянтської атаки з повітря і з моря. В комуно-китайському повідомленні, виданому офіціяльною т. зв. „Ґенеральною Федерацією Китайської Анти-Американської Допомоги Кореї", заявляється, що пропозиції ген. Мек Артура „не гідні розгляду". Заява ген. Мек Артура в інтерпретації червоного Китаю є тільки „черговим доказом" безпосередньої загрози „англо-американської аґресії на Китай".

БРИТАНІЯ ОСТОРОЖНА В ДАЛЕКО - СХІДНІЙ ПОЛІТИЦІ

Лондон, 29. березня. — Британський уряд дбайливо розглядає американську пропозицію нової проклямації в справі замирення в Кореї, що її мали б проголосити всі члени О. Н., які беруть участь у війні. Змісту нових пропозицій не подається до відома, ані теж не виявляється офіціяльного британського становища до них. Натомість в „поінформованих колах" вважається, що ЗДА рекомендують аліянтам проголосити щераз свою готовість до замирення в Кореї на „чесних умовах", виявляючи при цьому запевнення, що вони продовжуватимуть війну аж до переможного кінця, якщо б переговори мали бути безуспішні. Все ж таки британський уряд мав би ставитись з деякими застереженнями навіть до такої лагідної заяви.

ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ ВОРОЖИЙ СПРОТИВ В КОРЕЇ

Токіо, 29. березня. — Ворожий спротив в Кореї, головно на західному секторі фронту, вчора помітно збільшився, як аліянтські війська на цілому фронті підступили дальше до 38-мої паралелі, від якої вони тепер в загальному віддалені ще на приблизно сім миль. Передові загони аліянтів в багатьох місцях вже є в безпосередньому віддаленні від паралелі. В офіціяльному комунікаті з головної квартири ген. Мек Артура стверджується, що „наші армії на цілому фронті підступили дальше вперед", хоча „в деяких районах ворог ставив запеклий спротив". В цьому ж комунікаті подається, що за ворожими лініями помітні дальші зусилля забезпечити постачанням сильну концентрацію червоних військ на центральному секторі фронту. Вчора проходило до найзапекліших боїв на західному фронті біля Уіджонґбу, де ворог намагається вдержати головний шлях зі Сеул на північ, що тепер є ще єдиним шляхом відвороту решткиа червоних недобитків зі західної частини Південної Кореї. У вчорашніх боях ворог втратив знову около 1,000 вояків.

СЬОМА ФЛЬОТА ВИСТУПИЛА Б ТЕЖ ПРОТИ НАЦІОНАЛІСТИЧНОГО ДЕСАНТУ В КИТАЮ

Токіо, 29. березня. — Адмірал Геролд П. Мартін, що перебрав командування Сьомої Фльоти на Далекому Сході, яка має наказ від президента Трумана захищати Формозу перед евентуальним комуно-китайським нападом, заявив вчора на пресовій конференції, що ця фльота, згідно з наказом президента Трумана, виступила б теж проти кожної спроби націоналістичного десанту на зайнятому червоними китайському континенті. Адмірал вияснив, що наказ президента Трумана відноситься тільки до китайського континенту і Формози.

ЗДА І БРИТАНІЯ ОБМІРКОВУЮТЬ НОВУ ДОПОМОГУ ДЛЯ ЮГОСЛАВІЇ

Беоґрад, 29 березня. Американські і британські спеціялісти обмірковують тепер використання частини фондів з Американської Допомогової Програми Спільної Оборони на забезпечення деякої частини югославської індустрії найконечнішими сирівцями. Югославський уряд поінформував уряди Америки і Британії, що цілий ряд югославських фабрик будуть змушені перервати свою нормальну продукцію, якщо впродовж найближчих трьох місяців не будуть забезпечені відповідними сирівцями. На вдержання продукції Югославія потребувала б сирівцевих кредитів на приблизно 30 мільйонів долярів. Тому, що згідно з твердженням югославських властей вдержання цеї продукції має вітальне значення для югославської оборони, існує можливість, що Югославія зможе дістати потрібні кредити зі згаданої Допомогової Програми Взаємної Оборони.

НІМЕЦЬКА АКЦІЯ ПРОТИ КОМУНІСТИЧНОЇ П'ЯТОЇ КОЛОНИ

Франкфурт, 29 березня. Західно-німецький федеральний уряд повідомив, що він не переводитиме жадних господарських трансакцій з фірмами і групами, що мають будь-який торговельний чи взагалі господарський зв'язок з політичними організаціями, „ворожо наставленими до конституції". В дальшому вияснені сказано, що уряд відкличе свої контракти з фірмами, які в будь-який спосіб, безпосередньо або посередньо, допомагають фінансово комуністичній справі. Уряд зірве свої замовлення та відкличе користування публичними фондами у відношенні до кожної фірми, яка не тільки допомагала б, але й взагалі переводила будь-які трансакції з комуністами.

В СВІТІ

● 107,000 долярів признала французька Національна Асамблея на покриття коштів подорожі президента Оріола до Злучених Держав. Це значить, що кожний француз заплатить на ту ціль приблизно одну четверту частину цента додаткового податку.

● Німецький канцлер д-р Аденауер запрошений до Парижа на кінцеві наради для оформлення договору в справі Пляну Шумана.

● В Ірані закінчено страйк в нафтових районах, але поліція все ще вдержує в силі проголошений урядом виїмковий стан.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

„ДОБРОВОЛЬЦІ" НЕ „НАЙМАНЦІ"!

Сенатор Генрі Кабот Ладж мол., республіканець з Конектикат, заявився свого часу за створенням „Корпусу Свободи" з добровольців, що походять з тих країн, які опинились під московсько - комуністичною окупацією. Сенатор цілком певно знає, що багато таких добровольців вже зголошувались до американської влади, прохаючи прийняти їх до військової служби та роблячи це з чисто ідейних мотивів, бо для евентуального розрахунку з кривавим ворогом свого народу — Кремлем. Сенатор Ладж правдоподібно знав теж і про різні меморіяли, які внесли до американського уряду поодинокі національні представництва загарбаних Росією країн в справі творення Леґіонів з добровольців, утікачів з тих країн. Переконавшись про ідейні мотиви того роду пропозицій, як теж доцінюючи велику вагу таких військових частин, які складались би з добровольців, що походять з країн, підбитих і гноблених Кремлем, на випадок війни з Совєтами, сенатор Ладж став великим прихильником цеї ідеї. Ясно, що в гру входить теж справа посилення американських збройних сил не-американцями і це сенатор теж брав під увагу.

Таке ставлення сенатора Ладжа до проблеми чужонаціональних добровольців в американських збройних силах виходить ясно з поміщеного ним в Конґресовім Рекорді з 26 лютого 1951 р. письма Краєвого Комітету Визволення Словаччини, в якому американські словаки дякують йому за його ідею „Корпусу Свободи", підкреслюючи ідейні мотиви в цій акції та її стратегічну вагу, як і переконання, що з так створених Злученими Державами національних військових частин можуть у відповідному часі почати творитись національні армії словаків, українців та інших народів. Теж і тут підкреслено, що все це матиме вартість тільки тоді, як буде получене зі „сміливою політичною програмою", опертою на принципах Вилсона про самовизначення народів та яка признавала б „волю усім націям". Тільки тоді „словаки, українці й білоруси будуть воювати з усіх сил", запевняється у згаданому листі.

Здавалося б, що справа поставлена ясно, як з боку сенатора Ладжа, так і тих, з яких мали б складатися військові частини добровольців. Але інакше підходить до цеї важливої проблеми відомий колумніст Роберт С. Руарк в синдикованій статті, поміщеній в американських часописах з 27 березня 1951 р. У цій статті, з багатомовним заголовком: „Наємні вбивники", Руарк признає доцільність і вартість самої концепції, щоби — оскільки це можливе — заступити американських вояків чужинцями. Щодо цього він погоджується з сенатором Ладжом. Але при цьому дораджує не бавитись в „сентименти" і просто „наймати" добрих „горлорізів" так, як наймають французи до свого Леґіону німців, хоч їх ненавидять, але вважаючи їх за „професійних вбивників". Він вважає, що було б навіть глупотою, коли б американці не користали з німецьких найманців, які є знаменитими вояками і дуже радо пішли б за гроші „вбивати комуністів, де це потрібне". „Найманців" треба Америці, пише Руарк, які вбивали б „нелюбих нам людей" за гроші, а не з будь-яких інших мотивів.

Немає підстав припускати, що в Америці є більше однодумців Руарка в цій справі. З таким підходом демократій до боротьби з комуністичною аґресією і російським комунізмом можна — тільки програти. Тому годі зрозуміти, як того роду стаття могла появитись в часі, коли говориться про „весняну воєнну кризу" і коли сам секретар оборони, ген. Маршал, перестерігає, що міжнародна ситуація є тепер більш напружена, ніж була минулої осені. Кремлівська пропаґанда використає її на всі лади і серед усіх народів, що знайшлися в совєтській сфері впливів. Стаття ця вказує, як багато праці треба ще вкладати в американську публічну опінію, щоб виключити того роду голоси, шкідливість яких для вітальної справи оборони Америки і демократій є очевидні.

ФРАЗИ ЗАМІСТЬ ФАКТІВ

Самими тільки фразами і теоризуванням не можна нічого ані доказати ані опрокинути. В кожному разі не в Америці і щораз більше не в сьогоднішньому світі, не серед вільних людей. Занадто багато крилатих фраз випущено в останніх десятиріччях, щоб ними заступити порожнечу або прислонити цілком протилежні діла. На демагогічних фразах виріс націзм і большевизм. Але на фактах вже скрутив собі голову перший і — в Бозі надія — незадовго скрутить собі її теж другий.

Крім того трапляються ще одиниці або групи, які залюбки користуються фразами не з будь-яких конкретних причин і не в будь-яких свідомо шкідливих цілях. Вони роблять це найчастіше з тої простої причини, що фактів не знають і фразами пробують закрити своє невіглавство. Це дешево, а наївних людей в суспільстві, звичайно, завжди находиться.

Так тільки можна вияснити шумну фразеологію в статті А. Чарнецького про „пекучу, але занедбану справу", надруковану в ново-ульмівських „Українських Вістях" з 8-го лютого ц. р.

Притоку до здогадної статті дала редакційна стаття „Свободи" про „Занедбану ділянку", іменно, недостатню пропаґанду української визвольної справи серед американського робітництва.

Було б зайво полемізувати зі статтею в „Українських Вістях", вже хоч би тому, що з фразами взагалі годі полемізувати. Автім, як можна полемізувати з автором, що несвідомо паде жертвою ворожої пропаґанди і повторює ворожі брехні, не зробивши навіть спроби провірити їх. Для прикладу: Український Народний Союз автор характеризує як „найстаршу організацію з демократичною вивіскою" і — само собою розуміється — недемократичним змістом. Кожному відомо, з якого лексикону походить ця фраза та в яких цілях вона була випущена „найдемократичнішими демократами" під час другої світової війни. Сьогодні їх, разом з їхньою „найдемократичнішою" вивіскою, означено ворогом людства ч. I, і зроблено це на підставі фактів. Але брехня розійшлася і прилипла навіть до людей, що з цими „найдемократичнішими демократами" не мають нічого спільного, але які в своїй безкритичності або своєму невігластві топляться самі у фразеології.

Подібних тверджень зі згаданої статті можна б навести більше, і не тільки у відношенні до УНСоюзу, але й УК-Комітету, і про повстання Українського Робітничого Союзу, як „виразника нового демократичного порядку" в противенстві до УНСоюзу, і про багато інших справ. Все це без піддержки хоч би одним тільки фактом. А єдиний наведений в статті факт про резолюцію в справі УНРади, УГВР і УКК, ухвалену на вічу в Ню Йорку в честь ген. Чупринки, перекручено. Автор доконче хоче вмовити в непоінформованих людей, мовляв, українці в Ню Йорку „визнали" УГВР, тоді, як українці в Америці не визнають нікого, крім свого уряду у Вашинґтоні, а інших лише „вважають" за такий чи інший авторитет. В конкретному випадку, в нюйорській резолюції сказано, що УГВР — „вважається виразником" українських визвольних змагань на українських землях в теперішню пору, і це стверджено на підставі доказів, яких досі не опрокинено речевими протидоказами.

Такою самою безпідставною фразеологією мотивовані теж твердження щодо української акції серед американського робітництва. Автор твердить, що українці „не мають з чим" приступати до американських робітників, бо вони націоналісти, а американські робітники соціялісти. Побажати б тільки, щоби всі українські соціялісти були такими українськими націоналістами, як американські робітники є американськими! І якщо автор говорить про Український Народний Союз як організацію з „демократичною вивіскою", то тільки так само може він говорити і про американських робітників. Бо в УН-Союзі рішальний голос мають власне ті десятки тисяч робітників українського походження, що й становлять складову частину американського „соціялістичного" робітництва. — Але це треба знати і цим інтересуватися.

Автор обговорюваної статті пише про „політично маловироблений український загал в Америки". Але серед того „політично маловиробленого загалу" не приходило ані до таких політичних скандалів, про які автор згадує та які траплялися серед його „політично високовиробленого загалу" в Европі, ані не занапащено української справи так, як її занапащувано в Европі, хоча вона в Америці силою обставин мусить бути дещо дальшою. — Що більше, той „маловироблений загал" в Америці, і тільки він добився признання українського імени та возвеличив його в найкоротшому часі і в найнесприятливіших обставинах. І зроблено це без будь-якої ефектовної піддержки та допомоги „Старого Краю", який, крім грошевих збірок мало чим іншим цікавився Америкою та місцевим „маловиробленим політично українським загалом."

Як йдеться про популяризацію української справи серед американського робітництва, то автор робить свої висновки з абсолютного незнання справи і виключно на підставі здогадів та теоретичних фраз. Українці не мали серед американського організованого робітництва більших успіхів не тому, що їх різнили світогляди і не тому, що вони не мали що чи не вміли „продати", але тому, що було забагато „посередників" з-під відомого червоного знаку, з яким українці не могли мірятися ані фінансово ані пожливостями впливів. Українці мали доступ до робітничих мас і там вони без сумніву „своє зробили", але не можна було вимагати чуда і перелому тоді, як і офіціяльна американська політика мала свій погляд і свій підхід до таких справ.

Обставини змінилися, як наступила зміна в політичній орієнтації. І до цього відносилися завваги „Свободи" в коментованій п. Чарнецьким статті. Вже перед появою тої статті голова УККомітету, — проф. Добрянський відбув конференцію з найвищими представниками робітничих організацій, які сьогодні вже навіть в своїх офіціяльних виступах (наприклад: Американська Федерація Праці в своїй відомій акції для провірки каторжних робіт в СССР) користуються українськими арґументами. Можна б вже сьогодні навести чемало конкретних прикладів справді успішних українських виступів, як організованих і офіціяльних, так і припадкових та особистих, для здобуття піддержки американського робітництва для української справи. Але, доцінюючи важливість голосу американського робітництва в сьогоднішній американській політиці „Свобода" цілком правильно рекомендувала більшу активність в цій ділянці, здаючи собі справу, що ще далеко не все зроблено.

Американсько - український „маловироблений загал" цілком певно радо послухав би і тільки з вдячністю прийняв би критичні завваги на тему його праці та його самого. Але критика розходиться зі своєю конструктивною ціллю тоді, як вона не базується на фактах і як має всі познаки вузькопартійної печені, приправленої підливкою пустої фразеології, в додатку ще й позиченої з ворожого лексикону.

МОСКОВСЬКИЙ СТИЛЬ

Недоступність видань українською мовою з-під московської окупації, що призначені лише для „домашнього вжитку", не дає можливости вчасно інформувати читачів про ті видання і течії, що отруюють українську душу.

Лише тепер мали ми можливість ознакомитись з часописом „Архітектура Радянської України" за роки 1939-1941, що виходив у Києві, як орган „Спілки радянських архитекторів України". Залишаємо для спеціяльного огляду питання сучасної архітектури „совітізованої" України, що йде, розуміється, за „вказівками" Москви з чудернацьким стилем „Імперії" (чи то ампір) доби російського, царського абсолютизму та інших відсталих і „сугубо" назадницьких течій. Нас цікавить відношення архітектів „Радянської України" (очевидно не тільки українців) до проблеми української архітектури та українського стилю. Є тут кілька статей на цю тему, серед іншого, більш „актуального" матеріялу, при чім з зазначенням, що „стаття діскусійна", чи писана „з нагоди" і т. п. А ця нагода була не аби яка — нова окупація Західної України. Тому зявилися огляди архітектури „львівського ренесансу" і навіть „Архітектура України XIV.-XVII. стол.". І дуже характерно, що є огляд „Українського бароко", а стол. XIV.-XVII фігурують лише як „Архітектура України". В той же час зовсім виелімінована старокиявня доба української архітектури X.-XIII. століть, що є вже за „ленінсько-сталінською" теорією виключною домінією „старшого брата", якого, до речі, в ті віки ще не існувало. Характерно також, що про українську архітектуру пишуть переважно не українці і розуміється не з українського становища.

Ніби програмове та „ідеологічне" значіння має стаття М. Холостенка під заголовком „Деякі питання історії архітектури Західної України" („Архіт. Рад. України", Київ 1939, 2. II., ст. 25-30). Автор намагається торкнутися питань методологічних та історіографічних та подати „марксітські" концепції, але для того бракує йому основних знань. Виходить, як звичайно, дешева „аґітка" з лакейською услужливістю перед Москвою. Отже М. Холостенко проголошує, що „трудящим Західної України і Західної Білорусі відкривається шлях вільного і щасливого життя". Боронить цих трудящих перед „панською Польщею" і польськими дослідниками, бо „більшість польських учених просто відносила „ці пам'ятки архітектури Зах. України „до пам'ятників (чи пам'яток?) польської архітектури". Яку „нову" концепцію висуває М. Холостенко, не тяжко передбачити: „Стиль цього мистецтва (Західної України) з усім мистецтвом українського народу" є „в тісному зв'язку його з архітектурою братських білоруського і великоруського народу". От коли є потрібно згадати і білоруський нарід (хоч і не великий!), щоб українцям не надто тикати Москву!

На підтвердження, що архітектура Галичини відмінна від польської, М. Холостенко спирається на авторитет російського дослідника В. Стасова. Шкода, що автор не подав голос іншого російського дослідника академіка Суслоба, який у своїх „очерках по историі древне - русскаго зодчества" 1884 р. писав: „Чим більше й докладніше будемо приглядатися конструкціям старих північних (московських) і південних (українських) церков, тим більше переконаємось, що значний розділ творять два різнородні напрямки мистецтва. Коли ж все таки бачимо якусь подібність, то це пояснюється впливами українського будівництва XVII-XVIII ст. на московське будівництво, подібно до ґенетичного взаємо відношення і залежности дерев'яних церков донських земель — від української архітектурії". Різниця поміж цими двома авторами та, що Суслов був справжнім вченим і знавцем архітектури, а Стасов „на всі руки майстер" та ідеолог московського шовінізму ще старої царської дати...

В огляді дослідів пам'яток архітектури Західної України, М. Холостенко згадує імена російських і польських авторів, але ні одного українського імени. Зауважує лише загально, що ті українські автори „здебільшого підходили до цих питань з вузько етнографічної, позаісторичної (?) точки зору або ж дивились на них (пам'ятки архітектури) з сугубо націоналістичної дзвіниці... Все це не давало правильного, правдивого, об'єктивно-наукового, тобто марксітського висвітлення шляхів розвитку архітектури". Це знана „точка зрєнія" з Сухарєвої" чи іншої Меншікової „багині" Кремля, що не знає жадної об'єктивности та пошани до людської праці. Для М. Холостенка, що ніби є сам архітектом, не мають жадного значіння досліди української архітектури Західної України таких дослідників, як И. Пеленський, М. Голубець, О. Лушпинський, В. Січинський, Я. Пастернак, М. Драґан та інші. І коли йому не подобаються їх писання, то може самі досліди архітектури та зокрема докладні обміри будов гідні на згадку? А між тим ці обміри та монографії пам'яток архітектури, що вийшли в Західній Україні протягом останніх десятиліть, значно перевищують те, що було виконано під совєтами, з голосними назвами „археологічних експедицій". Не згадуючи українських авторів й їх праць, М. Холостенкові, одначе, не перешкоджає користатися тими працями в повній мірі і безцеремонно. І так М. Холостенко робить зі своєї власної статті „мозаїку" чужих думок і висновків. За тою відомою московською методою „Архітектура Радянської України" користується також рисунками і обмірами архітектурних пам'яток „націоналістичних" дослідників без зазначення джерела. Так, наприклад, репродуковано 6 рисунків проф. В. Січинського, без зазначення імени автора, а між тим на деяких з них (на самих рисунках) можна розібрати його характеристичний підпис. Трапляється також чимало грубих помилок, які свідчать про подиву гідну не оріентацію „радянських" архітектів у стилях та типах будов. Наприклад, під рисунком романського порталу церкви св. Пантелеймона в Галичі („А. Р. У.", 1939, 7. II., ст. 26) підписано: „Портал собору Пантелеймона у Львові". (І у Львові знайшли вже „Собор"!). Знова плян церкви св. Пантелеймона 1200 року має підпис „Плян Видубицького монастиря", себто будови XVII. століття! (Товаришу Холостенко таж Ви маєте можливість „узріти" Видубицький монастир!).

Вершком „толеранції" авторського права є репродукція рисунку В. Січинського, відомого Кам'янецького замку. Отже цей рисунок слабо скопійований, викинено підпис „В. С." і замінено слідуючим „Рисунок архіт.-художника В. Я. Коковського". Треба підкреслити, що рисунок В. Січинського виконано особливим способом світло - тіни та являється реконструкцією первісного вигляду замку, так, що виключається всяка можливість „випадкової" схожости. Вперше рис. В. Січинського було репродуковано в часопису „Umeni Slavanu — L'Art Slave", Brno 1924, 7. 4, ст. 24 і згодом передруковувався у багатьох львівських та інших виданнях. Так виглядає нове „худо-жество" і „совєтська" творчість! Можна, розуміється, ігнорувати кожну працю, можна не визнавати ідей, але плагіят завжди залишиться плагіятом!

Що правда, є одна „полегшуюча" обставина, яка до деякої міри притуплює гостроту питання. Тепер в 1951 році і такі огляди української архітектури, „пропаговані" в „Архіт. Рад. України" в роках 1939-1941, виключаються, в „новій ері сталінської дружби народів".

В. К-о.

Микола Очерет.

ДАВИДКА

2)

Я сів і їв, а начальник читав протокол допроса.

„Потокол допроса следственной комісії по очищеню тила от шпіонов і діверсантов. Я, Давід Абрамовіч Слуцкій, по документам бившій гражданін польськой республіки, а в дєствітєльності шпіон і діверсант, своєй собственноручной подпісью удостовєряю, что: 1) я находілся на службє польской контрразведкі і должен бил собірать свєдінія про состав і двіженіє совєтскіх войск. 2) Бил послан в Барановичі, чтоби взорвать вещевой склад і пороховне погреби Красной Амії. 3) Матеріял для взрива должен бил получіть от конспіратівной організації для чево і собірался виєхать із Барановічей в Пернау, но прі посадкє бил задержан на станції. Правільность всего више ізложеного потверджаю полністю". — „Понятно?" — спитав мене начальник. — Тут Давид Абрамович знову встав і кілька разів пройшовсь по кімнаті. — Мені така було зрозуміло, що коли я не підпишу — значить мені вже тут буде капут! Коли ж підпишу, то буде далі видно: може розстріляють, а може й ні. Значить треба підписувать! І я таки підписав!

„Вот і всьо! — сказав начальник. — А тепер забірай всьо, что тут єсть на столє і можеш отправляться отдихать!" З цими словами начальник дбайливо склав протокол і голосно промовив: „21-й. Какая ж тут может бить успєшная война, когда такая „засореность" тила шпіонами і діверсантамі. Сегодня вот уже 21 шпіон!". Тут постукали в двері кімнати, ввели нового арештованого. Слідчі знову сіли за стіл, а мене передали провожатому і наказали доставить на розподільний пункт. І як не дивно, але провожатий мій був таки людиною. „Ти, мілий, не волнуйся, — сказав він мені, коли вийшли ми з ним за станцію. — Тєбя не розстрєляют, вєрно говорю тєбє. Разстрелівáєм очень мало, всєх вас отправляєм в тил на работи. Ти ж только поймі: у нас развьорстка — 520 работніков должни ми дать на Сібірскіє постройкі. Вот ми уже 412 отправілі, 73 ждуть отправкі, сєводня вот 21 поймалі, — значіт уже 94 єсть. Ну, а с прежнімі уже 506 — не хватаєт єшо 14. Но у нас імєєтся єщо трі дня до строку. Значіт план виполнім, — вот і получім даже поощереніє! Понімаєш ти єто всьо? Оно точно, жалко вас, людей — то, — да і себя жалко. Не виполні — сам будєш в Сібірі. Вот тут, мой мілий, і розсуді! Ех, служба, мать..." і тут мій провожатий почав лаятись. Так ми з ним дійшли аж до пункту і лише на воротях він замовк. Помістили мене в кімнаті, де вже сиділо 8 чоловік. В кімнаті було двоє нар і один дерев'яний стілець, на якому ніхто не сидів: там клали їжу. Но что же? Спати не прийшлось, бо протягом ночі сюди привели ще 9 нових чоловіків. Ну, а ранком нас усіх вистроїли і почали читати постанови комісії по боротьбі з шпіонами й диверсантами або інакше: „комісія по очищенню тила". Мені прочитали висилку на Сибір з правом клопотати про перегляд постанови після успішної річної роботи на „оборонних" підприємствах Совєтського Союзу. Вечером нас погрузили у вагони і ми поїхали.

***

Через три з половиною місяці транспорт наш прибув на місце. Куди? До роз'їзду, коло якого стояла будка і на ній білою фарбою було виведено: „1768". Що це визначало, я не знаю: може кілометри, може число „стройкі", може число того з концентраційних таборів, що знаходяться тут же коло залізниці. Як їхали? Наш транспорт остаточно був сформований на станції Дно. Складавсь він з 62 товарових вагонів і в кожному вагоні було коло 80 чоловіків. Отож всього було коло 5,000 людей різних національностей. Тіснота у вагонах була надзвичайна; спали по черзі; відчинялись вагони лише тричі на день, коли давали їжу: ранком гарячий чай з шматком хліба, в обід — щось похоже на суп, — там звуть цю їжу „кандьором", а що це означає, я право не знаю, — а крім того ще три-чотири картоплини, мабуть витягнутих з цього ж „кандьору", вечером — знову чай з хлібом. І це зветься там „днєвноє довольство". Ви понімаєте: довольство! Коли я сідав у потяг, моя вага була нормальна для людини 84-86 кілограм. А от, коли я встав і зважився у будці „1768" — вага моя була лише 48 кілограм. Єто значіть: „довольство!". Але я таки встав, а дуже багато було в дорозі викинуто, бо були мертвими. В моєму вагоні разом зі мною встало 56 чоловік, а викинуто 24. Коли це число взяти 62 рази, матимемо 1488, цеб то 30% нас погибло ще в дорозі. В таборі, що був коло будки „1768", нам зробили перекличку і зараз же ми рушали далі. Я звичайно спитав, куди ми йдемо, і мені відповіли, що до місця нашого призначення „близько тут, кілометрів 200 не більш!" Ви понялі, куди ми попали? „Тут близько, колометрів 200!" і ці 200 кілометрів ми повинні були йти пішком! Вся партія наша була розбита на групи, що віддалені були одна від другої невеликими інтервалами. Коли хтонебудь відставав або падав від виснаження, конвоїр бив ногою чи прикладом і заставляв його йти далі. Коли ж це не помагало, на нього нападало кілька конвоїрів з лайкою й прокляттями, тягли його за руки, за вуха і гнали вперед. Нарешті, коли й це не помагало і людина зовсім знесилена, лишалась лежати, конвоїри щось відмічали у себе в спискові і, залишивши його лежати, решту гнали далі. Гнали вдень і вночі, так, що після кількох ночей ми вже загубили рахунок календарним дням, тай усе наше життя перетворилось на скотяче, а не на людське. Два чи три рази на добу нам давали відпочинок і ми так призвичаїлись до цього бродячого життя, що навчились швидко розводити багаття з сирих віток і листя і нагрівати на ньому мутну воду, коли щастило нам її десь добути. Та часто конвоїри наказували йти далі раніш, ніж нагрівалась вода, тому ми пили її недовареною. Ішли ми лісом і бачили людей, які тягали на плечах зрубані дерева; між ними були й жінки. Проходили часто коло таборів, але ніразу не відпочивали близько коло них. В таборах конвоїри брали хліб і сухарі на дорогу для нас, але жадного разу ми не мали гарячої страви.

(Продовження буде).

ЗАКЛИК
ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА В АМЕРИЦІ У СПРАВІ СКЛАДАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ДАТКУ ЗА РІК 1951.

УКРАЇНЦІ Й УКРАЇНКИ!

Український Конгресовий Комітет Америки отсим проголошує збірку Національного Датку й пожертв на Український Народний Фонд в році 1951-ому.

Що таке Український Народний Фонд, які його завдання і що таке Національний Даток, уже всім відомо. Нині сповіщаємо, що в першому, 1950-му році існування Фонду зібрано на українські національні потреби загальну суму 102,540,40 дол.

Сердечна дяка й велика шана тим громадянам-патріотам, що перші оцінили значення У. Н. Фонду й щедро відгукнулися своїми датками й пожертвами. Щире признання також усім українським установам та організаціям і їх діячам за ретельну поміч у великому ділі.

Зібрані грошеві засоби відразу справили високовартісну службу. Завдяки Українському Народному Фондові, в минулому році значно поступила вперед справа політичної оборони Українського Народу й захисту української еміграції. Український Конгресовий Комітет, як також Пан-Американська Українська Конференція дістали можливість повести широку політичну працю серед американського світу, а теж піднести справу України перед делегатами Організації Об'єднаних Націй. Так само, завдяки У. Н. Фондові, тисячі збідованих скитальців перебрались до Америки і тут зажили людським життям. З коштів Фонду уділено посильну поміч на потреби української науки й культури, а скромний гріш дістався й нашим воєнним інвалідам, незаможній студіюючій молоді, старим та хворим, що залишились в Європі.

Український Конгресовий Комітет свідчить: кожний громадянин, що виконав свій національний обов'язок та зложив даток, кожна установа та організація, що зложили пожертви, хай знають, що кожний долар спричинився до великого народного діла і утер не одну сльозу.

Але перший рік У. Н. Фонду скінчився, приходить другий. І ось нині Український Конгресовий Комітет знову звертається до усього українського громадянства:

Українці й Українки!

Ви читаєте часописи, слухаєте радіо, буваєте між людьми і тому Вам не треба багато писати про страшне життя нашого народу під ворожою стопою. Так само не треба говорити про поневіряння наших братів—скитальців у Німеччині — в біді й небезпеці. Одночасно існують сотки інших національних потреб, які мусимо задовольнити, коли хочемо, щоби народ наш і кожний з нас мав пошану й гідну поставу серед людей на чужині.

Всі ці справи вимагають великих зусиль і жертв.

Але нині надійшов особливий, історичний момент. — Америка й Український Нарід борються проти спільного ворога. Сини Америки боронять свободу свою й цілого світу на корейському фронті, а Нарід Український і Його Повстанська Армія ведуть завзяту боротьбу на українських землях. Ми мусимо помогти їм у цих визвольних змаганнях! І це — святий обов'язок нас усіх: старих і молодих американських українців і новоприбулих іміґрантів!

Тому Український Конгресовий Комітет закликає:

Підтримаймо громадно й щедро свій Український Народний Фонд! Змінім наш Український Визвольний Фронт!

НЕХАЙ НЕ БУДЕ В АМЕРИЦІ УКРАЇНЦЯ ЧИ УКРАЇНКИ, ЩО НЕ ЗЛОЖИЛИ В НАЦІОНАЛЬНОГО ДАТКУ!

НЕХАЙ НЕ БУДЕ В АМЕРИЦІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЧИ УСТАНОВИ, ЩО НЕ ВИКОНАЛИ В СВОЄЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОВИННОСТИ!

МОГУТНІЙ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ФОНД — ЦЕ НАША ЧЕСТЬ І ГІДНІСТЬ СЕРЕД ВІЛЬНИХ НАРОДІВ СВІТУ, — ЦЕ ВАЖЛИВА ЗБРОЯ В НАШІЙ ПРАЦІ ДЛЯ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ Й ВІДНОВЛЕННЯ САМОСТІЙНОЇ СОБОРНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ!

ЩАСТИ НАМ, БОЖЕ, ДО ВЕЛИКОГО ДІЛА!

В Ню Йорку, дня 18. березня 1951.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ

КОРОТКІ ІНФОРМАЦІЇ ПРО У. Н. ФОНД

1. Український Народний Фонд має осягнути в 1951 році висоту 250,000 долярів.
2. Національний Даток повинні зложити всі Українці й Українки від 18-ого року життя, що мають самостійний заробіток. Це справа національної свідомости, політичної зрілости й особистого сумління кождого громадянина.
3. Є три роди Національного Датку:
   - А. По $10.— річно, складають особи, що мають звичайний постійний заробіток.
   - Б. По $ 25.— річно, складають особи з кращим заробітком.
   - В. По $ 50.— річно, складають бізнесмени, професіоналісти та більш заможні особи.
4. Національний Даток можна складати теж ратами, якщо платник не може зложити його відразу. За кожну вплату Національного Датку видається поквітування.
5. Хто з будь-яких причин (безробіття, хвороба, на пенсії, тощо) невсилі зложити Національного Датку, може прислати довільну пожертву, щоб його ім'я знаходилося між жертводавцями У. Н. Фонду.
6. Кожний, хто зложив Національний Даток у сумі 10—25—50 долярів, дістане від У. Н. Фонду на зложену суму виказку.
7. Принагідні дрібні пожертви при різних збірках, імпрезах тощо, не вчисляються до Національного Фонду.
8. Кожний платник ласкаво допильнує, щоб Національний Даток зложили теж його знайомі, сусіди, рідня, а зокрема ті організації, яких він є членом.
9. Імена платників Національного Датку та жертводавців будуть оголошені.
10. Національний Даток і пожертви можна складати:
    - а) Прямо на адресу У. К. К. А. в Ню Йорку, посилаючи мони-ордер, чек, готівку.
    - б) Уповажненим функціонарям Філій чи Відділів У. К. К. А.
    - в) На руки збірщика, якщо має квітар У. Н. Фонду та повновласть збирати датки.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК СКЛАДАЙТЕ:

UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA
P. O. BOX 721 CHURCH STREET ANNEX, — NEW YORK, 8, N.Y.

Оний

СВЯТОЧНІ АКАДЕМІЇ

Між нами кажучи: ми маємо один талант, який нам боком вилазить. Це талант справляти свята (академії) нашим покійним велетням і взагалі святкувати всякі річниці. Наш календар до тієї міри повний національних свят, що швидко не буде часу на працю для актуальних справ; диригенти, хори, декляматори, промовці і актори „живих образів", безупину пріють над готуванням святочних імпрез, що одні одним наступають на п'яти. Наші часописи в великій мірі забиті дописами зі святочних академій. Парадоксально, але правдиво: в час, коли нам повинно бракнути днів на працю для майбутнього — ми стаємо „академиками", що святкують минуле.

Звичайно: таке ствердження звучить блюзнірсько й ображує „найсвятіші почування". Адвокати нашого „святочного патріотизму" зараз доказуватимуть, мовляв, мусимо зберегти цілюще джерело натхнення й пориву до дії; що ці святкування — це національні реколекції мас; що ці імпрези виховують молоді покоління і т. д., д т. д. І в такій аргументації є частинка правди: молоді шляхетні душі, незіпсуті ще трафаретними „святочним академізмом", навіть з такого свят, у честь крутянських героїв, Ольги Басараб, чи ген. Чупринки, можуть вийти одержимі — нераз на ціле життя — цією ідеєю, для якої жили страдали і трудилися святковані нами герої. Та це є тільки вийнятки, що підтверджують правило: наші національні святкування стали звичайними сценічними імпрезами.

Підіть на Шевченківську академію і послухайте, про що говорить „святочний промовець". Ви почуєте, що ціле двогодинне „слово" сповнене піднебесних вивищувань „батька Тараса": він і пробудитель України і пророк і геній і володар душ. Він дав нам у руки національну євангелію — „Кобзаря" і лишив нам „Заповіт"... При чому промовець намагається говорити „так сильно, як ще ніхто дотепер не говорив"... Послухайте, про що на перерві говорять люди — і ви почуєте, що все крутиться біля питання, як промовець говорив. Почитайте часописні звіти — і ви побачите, що, поруч промовця, все крутиться біля питання, як пан А співав, пані Б деклямувала, а панна В грала. Чи це не є звичайне кадилопрошення: — номінально для „батька Тараса" — а насправді для акторів — виконавців?..

Давнішими роками, в краю справи принаймні називалися по імені. Тоді говорилося просто про концерт у честь Шевченка (Франка і т. д.). Але принатально ми є ремонімайстрами таке окреслення видалося надто буденним. Треба було видумати щось святочнішого (адже ж святкуємо!) І видумано. Замість концертом, імпрезу почали звати святом, академією, а ще є святочною академією; — глядачам нишком заборонено бити браво за промову й продукції — словом імпрезу розмальовано на поважно.

Але що, поза цією стилістично - деклямативною сторінкою, змінилося? Очевидно — ніщо. Найважливе, суть імпрези нині минається з ціллю так само, як п'ять, десять, чи двадцять літ тому.

Ціле нещастя в тому, що причепурене рушниками й квітами бронзове (гіпсове) погруддя, чи образ святкованого не говорить. Коли б раз таке чудо сталося, або ж святкований з другого світу з'явився на сцені, тоді ціла святочна громада почула б несамовиті слова:

— Чого ви мене величаєте? Мені це непотрібне! Чому, за деклямаціями про мою величність, ви ховаєте свою дріб'язковість і бездільність?.. Знаєте моє життя, але чи наслідуєте його? Я дав вам заповіт — чому ви не сповнюєте його? — Зробіть це — і лиш тоді справжнє мені святкування!..

— Що тільки так міг би сказати святкований, це приклади, що за життя, підтвердив наш найновіший герой — ген. Чупринка. Коли його закликали помирити розсварену еміґрацію, він погодився, але під умовою, що „вони прийдуть до нього, на рідні землі. Звичайно, ніхто до нього не пішов. Його терпкі слова бичування пролунали повз глухі вуха — так само, як рік-річно повз глухі вуха святочної громади лунають слова бичування й батьківських рад з Шевченкового „Кобзаря".

Характеристично, що людям — під час відвідин гробів великих предків, чи освячених місць, ніхто не виголошує релігійних промов. Ці місцині говорять самі за себе. І тоді мимохіть, душа людини теж промовляє. Усім нам, які такі місцині відвідували, відомо, — що це за мова. Це є конфронтація — зустріч живої людини з тінями великих предків. Тоді людина питає себе: хто був цей великий предок — а хто я біля нього, я? Що зробив він — а що роблю я?

Така конфронтація, такі реколекції духа, дуже часто кінчаються присягою перед тінями велетня (-ів); присягою що змістом сповнює життя і надає йому оконечний священний напрям.

Що й казати: ми не маємо змоги відвідувати таких животорних місць. Ми мусимо вдоволитися святкуванням роковин наших духових вождів, у церковних ґалях, чи театральних залях. Але й тут ми можемо ці свята відбувати в дусі реколекцій — в дусі конфронтації діл почитаних велетнів з нашими ділами, в дусі звітування та прилюдних постанов і присяг перед їхніми образами-подобами.

Коли ми так святкуватимемо своїх велетнів, і взяті на себе присяги виконуватимемо, тоді — й тільки тоді — наші святкування матимуть сенс. Бо виносити святкованих під небо, віщо ігнорувати їхні заповіти про братолюбіє, єдність і працю для України, а зараз на другий день братоненависництво, распрею і безділлям ці заповіти ставити на посміховище — якраз це є блюзірством супроти почитаних великих предків. Тоді краще даруймо собі фарисейські кадилопрошення. Бо не того від нас вимагають наші велетні. Вони

„кличуть нас із могил на святеє діло"...

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ТОРОНТО ,Онт.

Закарпаття — невід'ємна частина Соборної України!

З нагоди 12-ої річниці проголошення Самостійности Карпатської України відбулися в Торонті величаві святкування 18. березня 1951 в Авдиторії УНО. Братство Карпатських Січовиків (Центральний Провід) влаштувало величний Концерт, на якому знову закарпатські українці маніфестували єдність українських земель і Самостійности Соборної України!

Концерт почався живим образом: Перед великим портретом Президента Карпатської України, о. д-ра Августина Волошина, якого чехи видали в травні 1945 року до рук НКВД, яке відтак його замордувало, стояв наструнко, віддаючи салют, Карпатський Січовик в оригінальній уніформі Карпатської Січі. В тій час понеслася могутня Пісня про Карпатських Січовиків Капелі Українських Бандуристів ім. Т. Шевченка, якої слова належать до Яр. Славутича, а музика Гр. Китастого. Свято відкриває секретар Братства Карпатських Січовиків В. Тимко, згадує про річницю і геройчну боротьбу Карпатської Січі під проводом Головного Команданта і Шефа Штабу полк. Михайла Гузара-Колодзінського і взиває присутніх повстанням з місць вшанувати пам'ять поляглих карпатських січовиків і Президента Карпатської України о. дра Августина Волошина. Кінчить своє слово запевненням, що карпатські січовики знову готові зі зброєю в руках стати до боротьби за волю цілого українського народу і Суверенности Соборної України!

Концертова частина була багата і різноманітна. Особливо треба відзначити солістів: мецо-сопран В. Боднар, баритон М. Сушко, молоду скрипачку О. Скоропад і піяністку Наталю Несторовську. Н. Лисецька знаменито віддеклямувала вірш Зореслава, а маленькі танцюристи Танкової Школи В. Авраменка: Орися Базар, Наталя Росоха, Евгенія Онуцька, Михась Вазар, Евген Гарасевич і Мирослав Талпош, відтанцювали, на велику радість публики, українські національні танки. Мішаний хор „Боян" при філії УНО під проводом проф. Л. Сорочинського відспівав кілька пісень, з яких найбільш визначались Гей степами, темними ярами, та револючійно-боєва пісня, музики П. Маценка. Свято закінчено державними гимнами: Ще не вмерла Україна і Боже щасти.

Головною точкою цього святкування був реферат заступника голови Сойму Карпатської України, основника і члена Головної Команди Карпатської Січі д-ра Степана Росохи. Запальними словами зілюстрував визвольні змагання закарпатських українців від самих початків за їх політичні права і за їх єдність з українським народом, аж до створення Карпато - Української Держави. Говорячи про боротьбу Карпатської Січі, промовець підкреслив, що це є історична подія такої великої ваги, що сколихнула була в той час цілим світом. Для доказу наводить вирізки світової преси, а однозгідно пише про геройство карпатських січовиків.

Д-р Росоха стверджує, що боротьба карпатських січовиків була першим активним спротивом німецькому імперіялізмові й його союзникові — Мадярщині. Карпатська Січ, це перша армія, що на переддні другої світової війни стала в оборону своєї батьківщини і збройно виступила проти гітлерівських плянів на заволодіння світа.. Тим закарпатські українці заперечили і спростували перед цілим світом ворожий наклеп про те, що державність Карпатської України була штучним твором ворожих сил. Бо за такі „твори" ніхто не буде проливати своєї крови! Карпатські українці бились завзято і по лицарськи в той час, коли модерно озброєна чеська армія не видала ані одного стрілу в обороні своєї Батьківщини Чехії і Моравії. 15 березня 1939 закарпатські українці раз на завжди пов'язали свою долю і Закарпаття залишиться невід'ємною частиною Соборної України по всі часи.

Карпатська Січ, — закінчував свою промову колишній її командант, є для всіх українців дороговказом, а її дух наповняє наші серця і веде нас до дальшої, це завзятішої боротьби, яка закінчиться світлою будучністю українського народу.

Федір Попович

„ГОЛОС АМЕРИКИ" ПРО ВИСТУП УКРАЇНКИ В АТЕНАХ

Ню Йорк, 29. березня. — З нагоди відкриття Конференції Міжнародної Ради Жінок в Атенах, „Голос Америки" в українській мові передав вчора коротку вістку про саму організацію і цілі теперішньої конференції, додаючи: „Від Об'єднання Українських Жінок Америки поїхала на цю конференцію заступника голови цієї організації, Стефанія Галичин. У своїх заявах до міжнародного жіноцтва п-ні Галичин стверджує факт, що українська жінка, яка провадить боротьбу за те, щоб зберегти при житті свою родину під Совєтами, бореться також і за те, щоб зберегти душу своєї дитини від безбожного і жорстокого комуністичного світогляду. П-ні Галичин твердить, що репрезентанти України в Об'єднаних Націях не є представниками українського народу. Свою заяву п-ні Галичин закінчує висловом надії, що настане пора — коли українські жінки з рідних земель зможуть приїздити на міжнародні наради та брати участь у праці жіноцтва всього світу."

З ПОПРАВКИ ІМІҐРАЦІЙНОГО ЗАКОНУ СКОРИСТАЄ 15.000 ВТІКАЧІВ

Женева, 28. березня. — Міжнародна Організація для Збігців (ІРО) вважає, що остання поправка до іміґраційного закону, яка лібералізує застереження Мек Каррена відносно колишніх примусових членів тоталітарних партій і організацій, дасть можливість щонайменше 15.000 втікачам з-під Совєтів переїхати на переселення до Злучених Держав. Рівночасно виявляється, що в місяці січні досягнено рекорду в переселенні втікачів до Злучених Держав, переселивши туди в тому місяці 9,629 скитальців. — Проте, загальна переселенча акція в січні зменшилася, бо Австралія закрила масове переселення. ІРО робить інтензивні заходи, щоби використати американський переселенчий закон в приписаному часі, маючи під цим оглядом повну співпрацю американських властей.

ЗАКЛЮЧЕНИЙ ДОГОВІР ПРО ЦИВІЛЬНУ ОБОРОНУ З КАНАДОЮ

Вашингтон. — Спільну програму цивільної оборони між Злученими Державами й Канадою оформлено у виді договору. Пляни складено на такій засаді, наче б між обома країнами не було кордонів. Базу для такої оборони випрацьовано на конференції в Оттаві. Умова дає урядовцям цивільної оборони якнайширшу можливість до співділання, за вийнятком випадків, де „дипломатичні способи можуть зробити кращу прислугу". Програма обіймає чотири точки, а передбачує теж і виміну персоналу цивільної оборони між обома країнами.

ПРОДОВЖУЮТЬСЯ ГОЗ-СТРІЛИ В ЧЕРВОНОМУ КИТАЮ

Гонг Конг, 28. березня. — Комуно-китайська преса повідомила про розстріл дальших 18 осіб в Кантоні минулої неділі. Всіх їх обвинувачували в „зраді" і „шпигунстві" та підготові бомбового замаху на місцеву Комісію Військової Контролі.

З Американської Культурної Хроніки

Фонд допомоги письменникам на вигнанні

Письменники А. Кестлер, А. Гекслі, Дж. Т. Форел, Дж. Дос Пассос і Г. Ґрін зобов'язалися дати означені відсотки зі своїх приходів, щоб в той спосіб створити фонд та допомогти письменникам на вигнанні взятися знову до творчої праці.

Своєму плянові дали вони назву „Фонд для Інтелектуальної Свободи" і зазначили, що кожний автор може підтримати цей їх почин, зобов'язуючись вплачувати щонайменше 10 відсотків зі своїх гонорарів з певного терену (Америка, Европа).

Група стверджує, що число письменників, які потребують допомоги, є обмежена, тому є можливість ефективної допомоги. Декілька екзильних авторів, що опинилися в цій країні, „засуджені на понижуюче й безплідне животіння та в такій чи іншій формі масковане жебрання". Але більшість з цих людей ще в Европі, головно в таборах ДП.

А. Кестлер деклярував для цього фонду всі свої авторські гонорарі, що їх має отримати за драматизовану Сіднеєм Кінґслі повість „Темнота опівдні", яку недавно почали грати на бродвейській сцені.

Здекляровані відсотки мали б бути висилані на адресу: FUND FOR INTELLECTUAL FREEDOM, Mrs. H. R. Knickerbocker, 269 Piermont Ave, Nyack, N. Y.

Нотатка, яку передаємо за Writer's Journal, 3, 1951, вказує, що організатори „Фонду для Інтелектуальної Свободи" мають уже наміченних авторів, яким хотіли б допомогти. Було б дуже відрадним фактом, коли б серед них опинився бодай один український письменник.

Актуальні конкурси

Серед багатьох конкурсів амер. видавничого ринку варто згадати Rung Award Contest, речинець 31. березня 1951 року. Нагорода 5,000 дол. Рукопис 100,000 до 125,000 слів. Жанр — белетристика, біографія. Відкритий для всіх.

Harper Prize Novel Contest, речинець 1. червня 1951 р. Нагорода 10,000 дол. Повість 50-150,000 слів. 2,000 дол. включені як пряма премія, а 8,000 як мінімум авторського гонорару. Конкурс ставить собі за мету заохотити молодих авторів. Інформації: Harper Prize Novel Contest, Harper & Brothers 49 E. 33rd St., N. Y. 16.

True Story Contest, речинець 15 травня 1951 р. Нагороди 25,000 долярів в різних категоріях. Правдиві історії від 1500 до 20.000 слів. Докладні інформації в магазині True Story.

Письменницька ґільдія Ню Йорку

Річний бенкет письменницької Ґільдії Ню Йорку відбудеться в The Jumble Shop, 28 W. 8th St. (in the Village) 6:30 ввеч. 31 березня 1951 р. Вступ 2,20 дол. за все. Вступ не є обмежений тільки для членів. Кожний, хто цікавиться письменницькою роботою і письменниками, радо бачений.

КІЛЬКІСТЬ КОМУНІСТІВ МЕНШАЄ

Вашингтон. — Підчас переслухання в сенатській комісії директора Федерального Слідчого Бюра Едгара Гувера, виявилося, що число комуністів в Америці зменшилося на 20 відсотків, одначе партія не оприлюднює вже тепер своєї сили. За відомостями Гувера, комуністи пішли тепер у підземелля, а на верху втримують тільки скелет організації для підривних діянь. За ними, як твердить Гувер, пішли теж агенти Федерального Бюра, щоб там прослідкувати їхні затії і підготовляти їх насвітлення в майбутності. Загальне число комуністів в Америці виносить тепер 43,217. Попереднього року Гувер подав їх число на 55,000.

НЕАКТИВНІ РЕЗЕРВИ БУДУТЬ РОЗПУЩЕНІ З ВІЙСЬКА

Вашингтон. — Департамент оборони звідомляє, що від найближчого місяця будуть сповнювані обіцянки, дані ген. Доглесові МекАртурові з висиланням нових вояків. Армія буде готова зі своїм контингентом в силі 1,500,000 людей. Дехто з урядовців передбачує зменшення числа рекрутів, покликуваних кожного місяця. Водночас будуть розпускані домів вояки, які належать до неактивної резерви і до красвої ґвардії. До Кореї поїде більша кількість вояків під команду ген. МекАртура, як це виявила перед конгресовою комісією Анна Розенберг, асистенка департаменту оборони.

НОВИЙ ЛІК ПРОТИ ПІСТРЯКА ПОМІГ 14 ПАЦІЄНТАМ

Шікаґо. — Досвіди над новим ліком проти недуги рака виказали досі добрі успіхи. На двадцять двох пацієнтів, які піддалися цьому лікуванню, померло вісім, а чотирнадцять зазнали полекші після 12-17 місяців заживання. Новий лік називається „кребіозен". Він має вигляд білого порошку, а походить з сироватки кінської крови. Його винайшов югославський лікар д-р Степан Дуровіч, який приїхав два роки тому з Арґентини, куди утік був від німецької окупації. Він мав невеликий припас цього ліку, який привіз зі собою. Університет Шікаґо остерігає, що там нема припасу кребіозену, отже хворі на пістряка не мають рації приїздити за ним до Шікаґо.

ВІДГОМІН З'ЇЗДУ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

Буфало, Н. И. — Тутешній щоденник „Боффало Івнінґ Нюс" з 20 березня помістив вичерпне телеграфічне звідомлення про з'їзд Українського Конгресового Комітету в готелю Статлер в Ню Йорку, передаючи точно резолюції УКК про визвольні змагання українського народу, про змагання до визволення інших поневолених народів, а дальше зміст промови проф. Л. Добрянського, Дмитра Галичина, Василя Мудрого, проф. Миколи Чубатого. Теж згадав часопис про одобрення з'їзду пропозиції Гарольда Е. Стассена для признання незалежности східно-европейських народів, які тепер найшлися в підсовєтській неволі.

88 КАРА ТЮРМИ ВПРОДОВЖ ОДИНАДЦЯТЬ РОКІВ

Ню Йорк. — Бездомний бурлака, Френк Крофорд, який подав свій вік на 50 років, хоч виглядає старшим, дістав кару 60 днів у суді в Флатбуш за „непристойну поведінку". Його приловили на питтю руму в ждальній кімнаті залізниці Лонґ Айленд з одночасним голосним закликоб, щоб подорожні дали йому допомогу. У суді виявилося, що він був арештований за волоцюзтво 87 разів упродовж 11 років і сьоми місяців. Перший раз він попав у тюрму в 1925 р.

ПОДЯКА

Складаю щиру подяку Панству Кердель в Горнел, за їхній труд, що цілком незнаючи мене а через другу особу, вистарались мені ашуренс. Оцим складаю Їм щиру подяку і бажаю Їм многих літ життя. Нехай Їх Всевишний стократно нагородить за те!

Телезим Дмитро.

„КАРПАТСЬКА СІЧ"

Бюлетень Братства Карпатських Січовиків

Саме вийшло 1-3 число II. річника „Карпатської Січі", яку видає як свій Бюлетень Центральний Повід Братства Карпатських Січовиків. Число містить, окрім матеріялів з I. З'їзду Делеґатів Братства, що відбувся 7-8. жовтня 1950 в Торонті, вірші і матеріяли „З днів підготовки" Карпатської Січі, „З днів боротьби і слави". В 12. річницю Карпато-Української Республіки, Осторогу Братства і Постанови Центрального Проводу. Зі світлин є портрет Президента Волошина, фрагменти з підготовки в Карпатській Січі 1938, вибір Президента Соймом Карпатської України, фрагменти з боротьби з чехами і боїв Карпатської Січі з мадярами, січові здвиги тощо, як теж світлина I. з'їзду.

З I. річника „Карпатської Січі" цікаве своїм змістом ч. 2, яке подає обширні матеріяли про Братство, його статут і діяльність, статтю-лист О. Романюка: „Зберегти Закарпаття для України" і основну статтю д-ра С. Росохи: „Руки геть від Карпатської України", в якій він, оперуючи сильними аргументами і фактами, належно розправляється з чеськими засіханнями на Українське Закарпаття.

В останнім числі є заклик Президії I. З'їзду Братства, де між ін. читаємо:

„Друзі Закарпатці! Грядуть великі події, які мусять нас застати зорганізованими в дисциплінованих і залізних рядах, охочих на повну посвяту і жертву для рідного краю так, як то було в роках 1938-39 в героїчних рядах Карпатської Січі...

Тому не марнуйте часом і прикладайте рук до святого діла! Негайно організуйтеся в рядах Братства Карпатських Січовиків, щоб рішуче сповнити заповіт наших поляглих друзів!.. Адреса Братства: 332 Говланд Аве, Торонто, Онтаріо, Канада.

● Альберто Ґайнза Паз, видавець арґентинської газети „Ля Пренза" втік до сусідньої республіки Уруґвай перед арештом, після того, як уряд сконфіскував йому його видавництво і перебрав на власність держави. Він мав відсидіти 15 днів у тюрмі за непослух Конґресові.

● Корабель з 1,310 скитальцями, Дженерал С. Д. Стурджіс, який приїхав у понеділок до Ню Йорку з Бремергафен, мав щілину на 15 стіп на сталевім покладі. Вона постала підчас бурі у Велику П'ятницю у віддалі 750 миль від американського берега.

ВСТУПАЙТЕ ҐРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ТАРЗАН, ч. 2561. Нема куди подітися.

AS HE DISCOVERED THE HUGE WOLF DOGS, GRIDLEY REALIZED THEY WERE WATCHING SOMETHING TO HIS LEFT, AND TURNING, HE SAW...

... A GIRL RUNNING TOWARD THE HYAENODONS SHE HAD NOT YET SEEN. BEHIND HER CAME FOUR, SQUAT HAIRY MEN, APPARENTLY BENT ON HER CAPTURE.

BEWILDERED, THE GIRL PAUSED. ONLY ONE WAY LAY OPEN FOR ESCAPE. AS SHE TURNED IN THAT DIRECTION, SHE SAW GRIDLEY IN HER PATH OF FLIGHT.

2561

Коли Ґрідлі побачив великих вовчих псів, він зрозумів, що вони чатують на щось по його лівому боці. Обернувшися, він побачив..

...дівчину, яка бігла до гейнодонів, яких вона не спостерегла. За нею бігли чотири присадкуваті волохаті чоловіки, мабуть з наміром, щоб її схопити.

Здивована дівчина пристанула. Для неї остався тільки один шлях для втечі. Коли вона звернулася в цей бік, побачила Ґрідлія на її шляху.

КНИЖКИ НА ПРОДАЖ!

ВИКАЗ КНИЖОК, ЩО ЇХ МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ „СВОБОДИ". КНИЖКИ МОЖНА КУПИТИ ОСОБИСТО АБО ЗАМОВИТИ ПОШТОЮ, ПЕРЕСИЛАЮЧИ ЗАМОВЛЕННЯ РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ НАЛЕЖНІСТЮ НА АДРЕСУ: "SVOBODA," 81-83 GRAND ST. (P. O. BOX 346), JERSEY CITY, N. J.

КНИЖКА

Вимовляючи слово книжка, в душі здригається та сама струна, що на згадку матері. Книжці бо ми так багато завдячуємо, вона ж є справді матірю нашої цивілізації, вона ж нам стільки дає і так мало за це вимагає. Тому, правдоподібно, вона належить у нас до тих справді „забутих приятелів", про яких ми часом для годиться згадуємо, але до якої не виявляємо навіть малої частини тої уваги, яка їй належиться. Найдивніше, що це робиться зі свідомістю власної шкоди.

Проблема української книжки в Америці належить тепер без сумніву до найбільш пекучих нашого суспільного і культурного життя. Це є наша найбільш занедбана ділянка, що й є джерелом багатьох наших лих. Це було вже раніше, але тепер, як немає вже ані клаптика бодай сяк-так вільної української землі, де можна б творити і продукувати вільну думку і вільне слово, проблема української книжки на американській землі вже доходить до трагедії, до катастрофи.

Автор, книжка, читач — це поняття нерозривно зі собою зв'язані. Пригляньмося їм на нашому терені в теперішніх обставинах. Щодо першого, можна тільки ствердити, що внаслідок масового переселення між нами на цій землі опинилися найвидатніші творці всіх галузей сучасної української літератури, від поезії починаючи а на дитячій літературі кінчаючи. Між нами є автори, книги яких в інших обставинах могли б пишатися в бібліотеках між вибраними творами світової літератури. В інших обставинах! Бо сьогодні ці автори в більшості до краю виснажуються американським темпом фізичної праці, змагаються з труднощами твердого будня і на їхню творчість не вистачає їм ані часу ані сил. Бо й навіщо творити, як вони згори знають, що їхня книжка не побачить світла денного, бо вона є тільки „бизнесом" для кількох можливих видавців? Це залишиться чорною плямою в нашій під іншими оглядами навіть світлій історії.

Чия вина в цьому? Напевно не авторів. Видавців? Але ж видавець після випуску двох-трьох книжок перестав би ним бути та пішов би „клінувати" разом з авторами, якщоб він „бизнесово" не калькулював. Не для мишей бо видається книжки в світі.

Отже, справа застрягла таки в широкій читацькій масі. Від неї і тільки від неї залежить творчість авторів і продукція видавців.

Сьогодні, в другій половині 20-го сторіччя, було б компромітацією і обидою переконувати людей про потребу купувати книжку, про її вагу та значення для прогресу. Але ще більшою компромітацією і обидою для українського імени можна вважати стан тих речей сьогодні. Вправді, треба признати, що в останньому попит на книжку поважно збільшився теж серед американських українців, і це майже виключно з боку нової іміграції. Але він ще ані приблизно такий, щоби міг створювати нормальні обставини для видавництва і тим самим для творчости.

Заторкнені тут проблеми не є справою ані тільки авторів, ані тільки видавців. Це найбільш пекуча справа цілого нашого громадського загалу. Що більше, це одна з найбільш пекучих справ українства як такого. Ми мусимо цій ділянці приділити належну увагу і мусимо це зробити зорганізованим, громадським порядком, бо тільки так зможемо вийти з тої направду „мертвої точки", в яку попав український видавничий рух в Америці та в якій готово з часом опинитися й саме наше буття як етнічної групи.

Редакція „Свободи" пропонувала Головному Урядові УН Союзу на останніх річних нарадах „поробити всі можливі заходи" для відновлення видавництва книжок при „Свободі". Уряд УНС прийняв цю пропозицію з повним зрозумінням ваги справи. Випродаж книжок з книгарського магазину „Свободи" може цю справу поважно зрушити вперед. Бо як тільки буде найменший доказ, що книжка для нашого американсько-українського загалу не є „непотрібною", видавництво негайно відновить свою діяльність.

З такими надіями друкуємо цю окрему картку з виказом книжок, що їх можна одержати в книгарні „Свободи". Це добра нагода для наших громадян поповнити свої бібліотеки, хто їх має, або започаткувати, хто ще цього не зробив. Це скромний, але все ж таки чималий вибір книжок, в цьому і високовартісних, в деяких випадках навіть рідкісних. Пройде ще короткий час і деяких з проголошуваних творів вже взагалі не буде. Ціни на книжки є справді мінімальні, в порівнянні з теперішніми заробітками та цінами на інші товарі. В більшості випадків коштом одного квитка вступу до кіна можете придбати книжку, що буде окрасою Вашої хати та джерелом життя вашої української душі.

Хотіли б звернути окрему увагу на книжки про Україну або з української літератури в англійській мові. Це майже виключно першоклясні видання, що здобули собі найвищі признання фахових критиків. Ці книжки можуть вам послужити найкращою рекомендацією дома, в гостях і при праці. Подаруйте їх з нагоди недалеких свят своєму американському приятелеві, дайте їх вашому працедавцеві, учителеві вашої дитини і зробите цим велику прислугу теж українській справі.

ІСТОРИЧНІ, СЕНЗАЦІЙНІ Й ВОЄННІ ОПОВІДАННЯ,

Абатеса ді Кастро, оповідання, Стендаль, перекл. С. Пащенко — $ .50
Амалонга або **Дочка дебрів,** оповідання з часів боїв між европейцями й індіянами — $ .20
Американські трости. — Ковбок (казка). **— Емігранти. — Дні нашої слави і недолі** — $ .15
Аритметичні правила А. Чепіги (перерібка В. Верниволі) — $ .20
Блажений чоловік і інше — $ .15
Безхатний (Діти Степу), Олександра Лутового, оповідання з канадійського життя — $2.00
Батько Зачумлених, Юлій Словацький, перекл. п. В. Держирука — $ .10
Біля машини, оповідання В. Винниченка — $ .10
Блискавиці, суспельна студія, і **Жовнірські оповідання,** М. Яцкова — $ .50
Бо війна війною, збірка нарисів Василя Софронова — $ .10
Богдан Хмельницький в Галичині (2 ілюстрації). **— Письмо** (6 ілюстрацій). **— Фляшка горівки. — Не в добрий час** (4 ілюстрації). **— Дні нашої слави і недолі** — $ .15
Борба світів В. Велса — $ .40
Борці за правду, історичне оповідання А. Кащенка, 4-те видання — $ .45
Брати Моуглі, оповідання з життя дитини між звірами, Р. Кіплінґа (переклав Ю. Сірий) — $ .60
Вся людська твар з хвалою прийде і інше — $ .15
Варіят з 1906 року. — 2. Вірші. — 3. Між бурливими филями, драма на 4 дії. В. Бабієнка — $ .35
Великий Сонник з Нумерами. Брош. — $ .40
Великий Січовий Співанник. Офіціяльне видання — $ .50
Весела бандура, повний збірник веселих і жартівливих пісень і приспівів до музичних інструментів і танців — $ .50
Вечері на хуторі біля Диканьки, повістки Миколи Гоголя ч. І, ч. II — $ .30
Вибір Поезій О. Федьковича — $ .10
Толстой Лев: **Відродження. Два томи в 3-ох частинах** — $2.50
Відмолодження, після д-ра А. Штайнаха написав Петро Франко, з образками — $ .10
Від себе не втечеш, оповідання Марка Вовчка — $ .20
Вільний чоловік і інші оповідання, Ст. Костіва — $ .40
Вічевий співаник — $ .05
Вибір творів, Яків Щоголів — $ .25
О. Луговий: **Визначне Жіноцтво України,** бр. — $1.50
В затінку й на сонци та інші оповідання, нап. Юрій Кміт, брош. 35, оправлена — $ .75
Підмогильний В.: **В епідемічному бараці.** Нарис. **Цей нарис молодого талановитого автора малює як неможна краще атмосферу,** в якій живе сучасне покоління на Україні — $ .30
Вода в природі. — Умірковааний та щирий, В. Винниченка. **— Заграй. — Останки „Фортуни". — Дні нашої слави і недолі** — $ .20
В пяті роковини смерти Івана Франка — $ .10
В 60-ті роковини смерти Тараса Шевченка. Зібрав д-р З. Кузеля — $ .10
Вступ до метафізики, нап. Анрі Бергзон, пер. Евген Яворський — $ .35
Всесильний доляр, оповідання А. Хомика, пер. Н. Суровцова — $ .60
Шевченко Т.: **Гайдамаки з порт. автора і ілюстраціями. Брош.** — $ .50
Галка смерти. Свобідно за Марк Твейном переклав В. Держирука — $ .10
Гаси вгонь, поки не розгорівся й інші оповідання — $ .20
Герой Капіталу Антона Сінклера (переклав Н. Романович) — $ .30
Гетьман Мазепа. Дуже поучаюча книжка з ілюстраціями — $ .25
Гіпнотизм і сугестія в 2-ох частях — $ .40
Голод, оповідання В. Винниченка — $ .10
Гостинці, збірка фейлетонів Миколи Синежупанія — $ .25
Грішники, роман-хроніка, О. Я. Кониського — $ .80
Гумор і сатира — $ .25
Гуморески, нап. А. Аверченко, пер. з російського, брош. — $ .20
Гуцули й Гуцульщина Г. Хоткевича — $ .25
Геновефа, оповідання про княжну невинно засуджену на смерть — $ .30
Майрік Г.: **Голем.** Оповідання. Опр. — $1.50
Дві могилі, оповідання з сибірського життя, І. Королевського — $ .10
Дві старорускі повісти про св. О. Николая, написав д-р В. Щурат, з 3-ма ілюстраціями — $ .10
Достойно есть, збірка в Шевченкові роковини — $ .15
І. Сорокатий: **До Складу і Прикладі** — $ .20
Девять братів і десята сестра Галя, оповід. Марка Вовчка — $ .20
Де любов, там і Бог, оповідання гр. Л. Толстоя (перекл. Ю. Сірий) — $ .15
Дещо про гроші — $ .10
„Демократизм" Сталіна та його Комінтерну, М. Погорецький — $ .10
Дідова Казка, А. Полуботка — $ .10
Для домашнього огнища, повість І. Франка — $ .85
Для Рідного Краю, Лев Ясінчук. **Відгомін Ювилейних Свят в Америці у ченсть Рідної Школи** — $ .30
Доля України, вірші, *Дм. Шлогрина* — $ .35
До світла, оповідання Івана Франка — $ .15
Думки, Тарас Шевченко — $ .20
Дяк, оповідання Марка Вовчка — $ .20
Єзуїтська преподобниця, історичне оповідання, Ор. Левицького — $ .25
Життя і відносини на Радянській Україні. І. Герасимович — $ .20
Жах. Збірка оповідань Бандурист — $ .10
Жителі Марса, Вол. Ґериновича — $ .10
Життя, зарібки, організації і т. п. в Злучених Державах — $ .15
Жінка і її значіння в суспільнім життю. — Сільський хірург (3 ілюстрації). **— Смерть отамана. — Дурень. — Дні нашої слави і недолі** — $ .15
Залісся, повість Осипа Маковея, друге справлене видання, брош. — $1.00
Замітки про сільське ґосподарство, Вол. Нікольського — $ .35
Записна книжка, оповідання В. Винниченка — $ .10
Запорожці, казка Івана Нечуя-Левицького — $ .20
Збірка „Вільного Слова" за 1-ший рік видання, в полотні, 1916 року — $ .10
Збірка оповідань для української молодіжи — $ .40
Збірка повісток — $ .10
Збірник народних пісень і дум, брош. 50 ц. опр. — $ .75
З Дніпра на Дунай, оповідання для юнацтва з часів скасування Запорозької Січі, А. Кащенка, 3-те видання — $ .40
З життя первісного чоловіка, про життя первісних і сучасних дикунів — $ .35
З журбою радість обнялась, збірка віршів О. Олеся — $ .60
З культурного життя України, написав д-р Зенон Кузеля — $ .10
З минулого, від гетьмана до Директорії. В. Андрієвський, бр. — $ .50
Крушельницький А.: **Змагання.** Повість. Брош. — $1.00
Островський В.: **За грошем.** Оповідання — $ .50
Збірничок найкращих церковних пісень — $ .15
Завдання нової школи, написав д-р Ґустав Вінекен — $ .10
За вольности України, Яр. Весоловський — $ .10
Зоольогія для вищих початкових шкіл та гімназій з багатьома малюнками та барвними таблицями, нап. д-р Іван Раковський, брош. 50 ц., опр. — $1.00
З фільософії політики, написав д-р А. Крістензен, пер. М. Лозинський — $ .65
Іван Дурак та інші оповідання, гр. Л. Толстоя — $ .25
Іван Франко (з портретом). Д-р М. Лозинський — $ .25
Іван Франко, біографічно-літературний нарис — $ .20
Іван Коновченко і інші оповідання — $ .20
Ілюстроване українське письменство в життєписах, д-р М. Пачовський — $ .35
Інститутка, оповідання Марка Вовчка — $ .20
Історія Греції та Риму для школи й самонауки. з 46 малюнками й 3 картами, написав М. О. Ковалевський — $ .65
Історія Московщини до Петра Великого — $ .40
Історія о золотокрилім лицарю — $ .10
Історія заложення Злучених Держав Америки. — Самсон. — До тих, що сміються з пяної людини. — Як Сніжка шось по ночи водило і що то було (1 ілюстрація). — Бог на землі (індійська казка). — Свати. — Дні нашої слави і недолі — $ .15
Юліян Тарнович: **Ілюстрована Історія Лемківщини** — $1.00
Антонович В.: **Коротка Історія Козаччини з ілюстраціями і картою України** Брош. — $ .65
Кровавий Шлях (Шерльок Гольмс), Конан Дойля. пер. Антін Щубел — $ .60
„Каменярі", журнал Студентського Кружка при Інституті ім. Петра могили в Сасакатуні, за рік 1919 — $ .75
Петро Дереш: **Кумис,** 8 різних оповідань, 105 сторін — $ .20
Казки Вільгельма Гауффа, з 86-ма малюнками, части І (6 казок) — $ .60
Казки Вільгельма Гауффа, з 82-ма малюнками, частина II (5 казок) — $ .60
Казки про циганів — $ .10
Казки Бехштайна, ч. 1 — $ .50
Казки Гауфа, опр. — $1.00
Кармелюк, Невільничка, народні оповідання Марка Вовчка — $ .20
Кльод Ґе і інші оповідання — $ .20
Кляса проти кляси, Л. Мартова — $ .10
Кобза та Кобзарі, В. Ємець — $ .35
Козацька пімста, оповідання з козацької старовини, А. Чайковського, друге видання — $ .40
Коли зійшло сонце, оповідання з 2,000 року, П. Крата — $ .30
Контрасти, нарис, В. Винниченка — $ .10
Короткий огляд українського письменства від 11-го до 18-го століття, Ост. Макарушки — $ .30
Короткий підручник до науки німецької мови — $ .15
Кость Гордієнко-Головко, останній лицар Запорожа, історичне оповідання А. Кащенка, видання 3-те — $ .20
Кровавий шлях (Шерльок Голмс), в 2-ох частях. К. Дойла — $ .60
Кудеяр, історичa хроніка в трьох частях, Миколи Костомарова — $1.25
Докія Гуменна: **Куркульська вілія, збірка новель** — .25
Кузь та Грицунь, оповідання В. Винниченка — $ .10
Культура, національність та асиміляція, П. Понятенка — $ .30
Літературні характеристики українських письменників, Івана Фран-
Ю. Федькович: **Люба-Згуба,** повість, опр. — $ .35
Франко Іван: **Лис Микита.** — $ .60

Лист з пекла й інші оповідання — $ .25
Лист шинкаря до Люцинера і відповідь. — Про алькоголь — $ .10
Людоїди й інші оповідання, Степана Костіва — $ .25
Свидницький А.: **Люборацькі.** Сімейна хроніка. Опр. — $1.50
Мала Історія України, написав І. К. — $ .15
Монольоги. Книжочка ч. 1 — 20 ц., ч. 2 — 20 ц., ч. 3 — 20 ц., ч. 4 — 20 ц. Разом всі 4 книжочки за — $ .75
Марта Борецька, історичне оповідання — $ .25
1. Маска, 2. Краса, оповідання А. Чехова — $ .10
Меланхолійний валець, новеля Ольги Кобилянської — $ .20
Місяць свідок і інші оповідання — $ .20
Молодий вік, оповідання для молодіжи, Кн. 1. — $ .40
Міліони Снів. Український Сонник. На підставі Халдейських, Єгипетських та Перських джерел. Без нумерів. Брош. — $ .60
Богдан Лепкий: **Маркіян Шашкевич,** з ілюстраціями, брош. — $ .35
Наша пісня, з нотами, 3-те видання — $ .25
На верхах. Різдвяна фантазія В. Держируки — $ .05
Назва України, з картами, написав С. Шелухін — $ .10
На зелених горах, збірка поезій О. Олеся — $ .15
Напад на Січ, оповідання Данила Мордовця, і **Павло Полуботок,** поема С. Руданського — $ .10
Нарис римської історії, написав К. Лоський — $ .60
Наука природи, вступні відомости на 1. клясу гімназіяльну та для народніх шкіл, нап. Поль Бер, переклад з французької мови під редакцією Т. Губенка, з 183 малюнками — $ .35
Наука про управу землі, М. М. Белегая — $1.00
На воді, оповідання Г. де Мопасан, переклав М. Шраг — $ .60
На білих скалах, повість Анатоля Франса, перекл. І. Галущинський — $ .65
На филях любови (поезії); **Опир** (галицька леґенда), написав І. Мулярчик — $ .10
Національне відродження австро-угорських українців (1772—1880 рр.), Вол. Гнатюк — $ .25
Національне виховання. Б. Клим — $ .15
Начерк історії української літератури, написав Богдан Лепкий, книжка І. і II., брош. — $2.00
Начерк стилістики, поетики і реторики, д-р Конст. Лучаковського — $ .40
Наша рідна мова, ґеографія України і характер українця, поляка і москаля. Написав проф. М. Возняк — $ .10
Навернений грішник, оповідання, Б. Пруса — $ .20
Народний Декляматор, з переднім словом і вступними замітками, 107 ріжних віршів, опр. — $1.50
На стрічу сонцю золотому, повість Марії Колцуняк — $ .50
Начерк соціольоґії, нап. проф. д-р Тома Ахеліс, перкл. Якименко. В додатку Поняття соціольоґії по Зіммерлю — $ .20
На чужині, оповідання за ріжні пригоди в чужім краю, І. Спілки. — $ .15
Не до пари, Панська воля, Максим Грімач, Отець Андрій, Два сини, Данило Гурч. Народні оповідання Марка Вовчка — $ .20
Незабутні. Літературні нариси Б. Лепкого — $ .15
Некультурна, новеля Ольги Кобилянської — $ .20
Не любо — не слухай, брехать не мішай, Т. Безшляха — $ .20
Не піддавайся біді, оповідання з селян. життя, д-р А. Чайковського — $ .25
Не-читальник, Л. Мартовича — $ .40
Незвичайні пригоди Матія Сандорфа, повість у 2. томах, Ю. Верного — $2.80
Німецько-український словар (кишенковий) — $ .65
Німецька селянська війна, Фр. Енгельса (переклав з німецького В. Левицький) — $ .40
Новелі, Кн. І., Юрія Сірого — $ .70
Образки з громадського і письменницького розвитку русинів („Споминн з мого життя"), написав Олександер Барвінський, в 2-ох частях; перша часть з 10 портретами і 13 картинами — $2.00
Огляд бувальщини українського народа, переповів В. Андрієнко, з 40 образцями і 3 мапками — $ .20
Огонь на услугах чоловіка (3 ілюстрації). **— Становище пяниці. — Янко музика. — Свинячий син. — Дні нашої слави і недолі** — $ .15
Оповідання з військового життя і інші — $ .15
Оповідання Олекси Стороженка — $ .15
Оповідання Пантелеймона Куліша — $ .15
Оповідання про заздрих богів, Мих. Драгоманова — $ .10
Оповідання з Всесвітної Історії, Ол. Барвінський, в 1-ій част. — $ .40
Опришок і інші оповідання — $ .20
Орися, Дівоче серце, Січові гості, оповідання П. Куліша — $ .20
Основи Пластунства (скавтінґ). О. Яремченко — $ .10
От собі сторійки, написав Рудиярд Кіплінґ, переклав Вас. Ткачкевич, з трома образцями, брош. — $ .35
От собі казочки, нап. Рудиярд Кіплінґ, пер. В. Ткачкевич, з двома образками, брошурована 20 ц., оправлена — $ .50
Чехов А.: Оповідання. Переклав О. Бабій — $ .25
Лепкий Богдан: ***Писання Богдана Лепкого,*** *з портретом автора і з нарисом його літературної діяльности, написаним В. Верниволею.* Том І. Вірші, том II. Проза. В полот. опр. — $5.00
І. Мазепа: **Підстави нашого відродження.** Ціна — $1.20
Про плекання і лічення домашніх звірят. Практичний порадник — $ .25
Про славного українського лиця Івана Сірка. Історична розвідка з картинами, Петбро Сосенко Молодший — $ .15
Польща йде та й не одна а дві, написав Омелян Ревюк — $ .25
Про злодія в селі Гаківниці, оповідання П. Куліша — $ .25
Під шум млинських коліс, оповідання в 2-ох частях, В. Держируки — $ .45
рокраєва домашна кухня. Ціна — $ .85
Пес Баскревілів, дитективний роман, написав Конан Дойл — $ .85
Північний бігун колискою народів, Евгена Єланича — $ .15
Під Корсунем, історична повість А. Кащенка, видання 3-те — $ .45
Підручник двіюжвих образів, як оперувати машинами і їх сполучення. Юр. Костура — $ .75
Пісні Емігрантів — $ .10
Повісти Т. Шевченка, 1-ший том: Артист, Музика і ін. 2-гий том: Наймичка і інші — $ .90

(Докінчення на стороні 6-тій)

У власному інтересі!

ПОВІДОМЛЕННЯ АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"

Адміністрація „Свободи" у власному інтересі всіх своїх передплатників і клієнтів та в інтересі справного полагоджування їх справ, просить:

1. При змінах адрес обов'язково подавати, *рівночасно з новою,* теж стару адресу, а якщо член Союзу, теж число відділу. В іншому випадку це поважно утруднює і припізнює полагодження справи, допускає можливість помилки і припинення нормальної висилки газети. При зміні адреси обов'язково долучувати 10 центів або рівновартість в поштових марках на виготовлення нової адресної таблички.

2. Всі оголошення імпрез, зборів іт. п. подавати доконче бодай тиждень наперед і подавати їх обов'язково на письмі. Тільки тоді Адміністрація може перебирати відповідальність за поміщення такого оголошення в бажаному числі та в бажаній формі. При оголошених доконче подавати адресу, на яку вислати рахунок. Всі оголошення є платні, теж подяки і розшуки. При розшуках, якщо вони не йдуть за посередництвом ЗУАДКомітету на збірних листах, необхідно долучувати рівночасно грошеву належність.

3. Всі розрахунки з Адміністрацією „Свободи" прохається полагоджувати негайно і безпосередньо. Затримка у висилці грошей або висилка чи передавання їх за посередництвом інших осіб чи фірм, утруднює нормальну працю Адміністрації та відбивається негативно на полагоджуванні інших справ. При висилці грошей необхідно долучувати теж одержаний від Адміністрації рахунок, на якому опісля *потверджується одержання грошей та відсилається інтересентові.* Висилка самих грошей змушує виставляти нові рахунки та узгіднювати їх з *попередніми, що вимагає додаткової праці та допускає можливість помилки.* При висилці грошей доконче подавати за що чи на що вони призначені.

4. Звертаючись в справі надрукованих в „Свободі" статтей чи імен, необхідно подавати точно коли і в якому числі „Свободи" вони були надруковані. Це ж неможливо для Адміністрації в кожній такій справі перекидувати цілі річники щоденника.

5. В усіх справах, зокрема призначені до друку манускрипти та адреси, прохається писати чітко і виразно, бо тільки тоді можна мати певність, що вони будуть правильно надруковані.

6. В справах неточної достави щоденника поштою, проситься урґувати насамперед у місцевих листонощів або місцевих поштових урядів, бо там найчастіше такі неточності трапляються. В інших випадках повідомляти Адміністрацію „Свободи" і вона робитиме відповідні дальші заходи.

7. По можності не писати на одній і тій самій картці чи листі разом всіх справ до Адміністрації і Редакції, бо це утруднює полагоджування одних і других. Найкраще редакційні і адміністраційні справи писати на окремих картках.

8. Пригадуємо ще раз, що ані Редакція ані Адміністрація не звертає висланих на їх адресу, але незамовлених матеріялів.

(Докінчення зі сторони 5-тої)

Поезії О. Олеся — $ .50
Поезії. Твори Т. П. Куліша — $ .50
Полонений на Кавказі, нап. гр. Толстой, правдива подія з російського, брош. 20 ц. опр. — $ .40
Порадник лікарський — $ .20
Порадник лікарський, написав д-р Силв. Дрималик, ст. 288 — $2.00
Починок, оповідання Б. Лепкого — $ .15
Поїзд мерців, картина жертв і трудів, Юра Шкрумеляк — $ .15
Пригоди статечної миші, нап. Д. Мамин-Сібіряк, видання 3-те, з малюнками художника М. Погрібняка — $ .10
Припізнений московський пашпорт, оповідання М. Твейна — $ .10
Природна метода лічення — $ .15
Причта про садівника та інші оповідання, Мстислава Руса — $ .40
Про алькоголізм, нап. М. Чайковський, з 11 ілюстраціями — $ .10
Про батька козацького Богдана Хмельницького. Нап. М. Грушевський $ .30
Про жіночу неволю в історичнім розвою, Мик. Ганкевича — $ .30
Промови, декламації і желання на весіллях, хрестинах і забавах — $ .10
Про світ Божий, бесіди по придознавству, Ю. Сірого — $ .40
Проти алькоголю — $ .20
Про тифи — черевний, плямистий та поворотний (з малюнками), написав д-р Ст. Суковаченко — $ .20
1. **Про Шевченкові твори.** 2. **Оферма,** оповід. з військового життя — $ .20
Псалтир. Твори П. Куліша. Том 4. — $ .50
Психольогія, з 14 образками в тексті, нап. д-р Вільгельм Єрузалем, із шестого німецького видання за дозволом автора переклав Григорій Кичун — $1.00
Психольогія, начерк науки про людську душу, написав д-р Ів. Раковський, брош. — $ .65
Причепа, Історична повість Івана Нечуя-Левицького — $2.00
Рибалка Панас Круть, оповідання Івана Левицького — $ .15
Рудько. Життепис одного півня, написав О. Лелека — $ .10
Рідне письменство, д-р В. Сімовича — $ .10
Рідні гості (Спогади з побуту Українських Січових Стрільців на Степовій Україні). Софія Тобілевич (Карпенко-Кара). — $ .10
Рахункова книжечка з додатком деяких цікових інформацій — $ .75
Рідне Слово, збірка новель і оповідань українських авторів, бр. — $ .75
Різдвяна ніч (з 10 образками), Миколи Гоголя — $ .20
Розмова поляка з русином, веселий вірш, в котрім русин висміває польську пиху — $ .10
Розмова тверезого пияка Василя з горівкою, нап. М. Гриншин — $ .10
Революція в Росії (від 1861 року до найновіших часів). Т. Ф-н. — $ .15
Росія й Україна, М. Михайленка — $ .25
Русалка, оповідання Ганни Барвінок — $ .20
Рухомі забави і гри, І. Боберського — $ .30
Сотничиха Гандзя, написав Дмитро Тягнигоре — $ .35
Соціольогія й соціяльні науки, Е. Діркгайм. З французької мови переклав Микола Залізняк — $ .15
Самостійна Україна Р. У. П. — $ .15
Самоуправа школярів, нап. Поганнес Геп, перекл. Вас. Мороз — $ .60
Салямбо, роман, Г. Фльобер, перекл. В. Чорний. Три томи — $1.50
Сафо, роман, А. Доде, перекл. В. Чорний — $ .85
Своє життя, розмова на біжучі теми, з малюнками, нап. Петро Тихий $ .25
Свято весни. — Ворог між нами. — Христос воскрес. — До часу збанок воду носить (2 ілюстр.). — Тополя (1 ілюстр.). — Мати. — На Великдень. — Старинний звичай.—Дні нашої слави і недолі $ .20
Серед куль та гранат. (Начерки). Евген Воровський — $ .10
Серце не навчити. — Побратими. — Вістун. Оповідання — $ .10
Сила і краса, повість В. Винниченка і **Як баба Горбулиха зробила страйк,** оповідання А. Грабка — $ .25
Сільська вчителька, оповідання Д. Чіампольного — $ .10
Січовий підручник до рядових вправ „Впоряд" — $ .30
Славні побратими, історичне оповідання А. Кащенка, видання 5-те — $ .20
Словарик, пояснення чужих та не дуже зрозумілих слів, В. Доманицького — $ .30
Сон, Одарка, Чари, Ледащиця, народні оповідання М. Вовчка — $ .20
Спартак, провідник римських глядіяторів, історична повість П. Самойлова — $ .30
Сорокаті штани і інші веселі оповідання — $ .25
Соціяльна революція, К. Каутського (перекл. з німецького) — $ .80
Соціялізм а релігія, Д. Бориска — $ .15
Співомовки або **Веселі вірші,** С. Руданського — $ .50
Співомовки С. Руданського, зі вступом Б. Лепкого і з портретом автора, брош. 50 ц., оправ. — $ .75
Сплачений довг, оповідання з міщанського життя, Дан. Лепкого — $ .20
Спочив мій дух і інші оповідання — $ .15
Старий горобець, оповідання Д. Мамина-Сібіряка, з рос. мови перекл. Г. Черняхівський, видання 3-те — $ .10
Суд чотирох, сензаційне оповідання з діяльности „Тайних виконавців смерти". Е. Вейлса — $ .40
Сумна казка й інші оповідання — $ .10
Володимир Бартінський: **Скошений Цвіт. Виїмок** з галицьких образків $ .60
Д. Дорошенко: **Славянський Світ у його минулому й сучасному,** в трьох томах, брош. — $1.25
В. К. Т.: **ТРОПАРИК** або **Підручник Церковного Співу** — $ .30
Гавриляк Ілько: Тернистим шляхом — $ .30
Тарас Шевченко, в столітні роковини — $ .20
Тайни цісарської родини, опис життя австрійських панучих — $ .50
Таємний підпомагач, дитективний роман, нап. Е. Габоріо — $ .85
Тарас Бульба, повість з ілюстраціями, Мик. Гоголя — $ .40
Іван Багряний: **Тигролови,** роман, том І і 2. — 2.00
Шевченко Тарас: **Твори Тараса Шевченка,** в 3-ох томах, в оправі — $6.50
Твори Володимира Винниченка: Том І. Краса і Сила та інші оповідання $1.00; Том II. Голота та інші оповідання $1.00; Том III. Боротьба й інші оповідання $1.00; Том IV. Кузь та Гриць і інші оповідання $1.00; Том V. Історія Якимового будинку й інші оповідання $1.00; Том VI. Рівновага, роман з життя еміґратів $1.00; Том VII. По-Свій, роман $1.00; Том VIII. Божки, роман (продовження повісти „По-Свій") $1.00; Том IX. Босяк і інші оповідання $1.00; X. Чесність з собою, роман $1.00; Том. XI. Хочу, роман $1.00. **Всі одинацять томів за** — $10.00
Твори С. Черкасенка, поезії, 2 томи — $2.00
Теорія зглядносити, після Айнштайна написав Петро Франко — $ .10
Теорія політики, приступно виложив Павло Свій — $ .60
Три оповідання (Воля, Пропасть, Сміх), нап. Л. Андреєв — $ .20
Три оповідання Д. Мамина-Сібіряка (Старий горобець, Пригоди статечної миші, Поганий день Василя Івановича), з малюнками — $ .25
Три поеми Т. Шевченка (Сон, Великий льох, Неофіти), з передмовами й поясненнями Богдана Лепкого і з 2 портретами автора — $ .35
Українські школи в Галичині у світлі законів і практики, написав К. Федорович — $ .25
Б. Романенчук: **Українське письменство (міміографія)** — 50
У відповідь напасникам, написав Володимир Дорошенко — $ .15
Українська еміграція в Зєдинених Державах Америки, написав Юліян Бачинський, 75 ілюстрацій і 2 карти — $2.00
У гостях добре, дома ліпше, історичне оповідання Дрозда (О. Конинського), видання друге, брош. 85 ц., опр. — $1.50
Україна в світовому господарстві, нап. Карло Коберський — $ .60
Українство в Росії (Новійші часи), Волод. Дорошенко — $ .40
Українська справа зі становища політичної географії, д-р С. Рудницький — $ .50
Український штукар, 212 гарних штук до забави. — Зміст: Часть 1. Забави фізичні і хемічні. — Часть 2. Штуки з картами. — Часть 3. Штуки руханкові. — Часть 4. Штуки жартівливі — $ .50
Українсько-Англійська Кухарка (Ukrainian-English Cook Book), старокраєва домашна кухня. Ціна — $ .75
Українська Державність, Мих. Возняк — $ .20
Українці в Америці, Ор. Кириленка — $ .20
Українці як народ, написав Василь Пачовський — $ .10
Фільософія штуки, нап. Г. Тен, професор в школі красних штук у Парижі, перекл. Ол. Барвінський, І. часть — $ .50
О. Данський: **Хочу Жити!** Образки з німецьких концентраційних таборів, ілюстрована — 1.25
Хан і його син або **Українка бранка** і інші оповідання — $ .20
Христос в гарнізоні, оповідання з військового життя, М. Яцкова — $ .40
Цар-Соловей, казка С. Руданського, брош. 35 ц., опр. — $ .75
Цвіт і душа та інші оповідання — $ .15
Церковні Пісні з нотами, на всі свята цілого року, брош. — $ .50
Новіков О. Прібой: **Цусіма.** Перекл. з російського. Часть І і II. Опр. $2.50
Цвіркун у запічку, оповідання, Ч. Дікенс — $ .50
Через кордон, цікаві розкази емігранта Олекси Ремези. — **Емігрант,** вірш Петра Геркого — $ .15
Чернигівка, бувальщина з другої полов. 17. віку, М. Костомарова $ .50
Ченчі, оповідання, Стедаль, перекл. С. Пащенко — $ .35
П. Куліш: **Чорна Рада, хроніка з 1663 року, повість з ілюстраціями,** бр. 75 центів, опр. — $1.25
Чорна Рада Том І. Твори П. Куліша — $ .50
Чорний кіт, Едгара Еллен По — $ .10
Чому попи не женяться? — $ .15
Чужиною, збірка поезій О. Олеся — $ .50
Чутлива совість, Татко, оповідання Д. Н. Маміна-Сибіряка, з російської мови перекл. Марія Кузьмова — $ .20
Шкільні образки, написав Дмитро Макогон — $ .10
Шагин Герай, оповідання Вяч. Будзиновського — $ .25
Шевченко і його Україна. Зміст: Заповіт. — На шевченковій могилі. — Поклін душі великій. — Тарасови Шевченкови. — Де памятник Тараса? — Памяти Тараса Шевченка. — Шевченко для свого народа. — Чому кожний українець і кожна українка повинні знати життя Тараса Шевченка. — Шевченко між народом. — На Тарасовій могилі. — Кирило-Методіївське братство. — Винятки з творів Тараса Шевченка. — Заповіт Тараса Шевченка в чужих мовах — $ .25
Шевченко про мистецтво, розвідка Богдана Лепкого — $ .10
Шерльок Гольмс, таємничі історії найславнішого в світі дитектива. Кожний том становить скінчену цілість. Ч. 13. Джентелмен сломник 15 ц.; Ч. 14. Тайна графині Кательоне 15 ц.; Ч. 15. Трагедія дідички 15 ц.; Ч. 16. Чорт зі Семфолд Гіл 15 ц.; Ч. 17. Чудовий Рікардо Сакке і сини Шіви 15 ц. Разом — $ .75
Д-р Л. Мишуга: **Шевченко й Жінка.** Надається на відчит на Шевченківські Свята. Ціна — $ .50
Шлях до соціялізму, Отона Бауфа, переклав П. Дідушок — $ .25
Що таке державногромадянське виховання, д-ра Георга Кершенштайнера, авторизований переклад із третого ляйпцігського видання д-ра Василя Сімовича, з провідним словом автора, з його портретом та біографією — $ .50
Що то є книжка? — Початки козаччини (5 ілюстрацій). — Козачий кістяк. — **Кіндрат Бубненко-Швидкий.** — **Дні нашої слави і недолі** $ .20
Ягілки, 51 українських народних пісень і забав на Великдень з розвідкою про генезу ягілок і їх теперішній вигляд — $ .20
Як вести збори, нап. К. Немова — $ .10
Як повстала земля, К. С-ника — $ .25
Як Москва нищила Україну. На підставі старих українських пісень зладив Вачеслав Будзиновський — $ .30
Як закладати читальні і вести бібліотеки. — Чому рік має 365 днів. — Що таке грім. — Алькоголь, повільна отруя. — Шинок. — Чотири днів Всев. Гаршина. —Заповіт Ярослава Мудрого. — Дні нашої слави і недолі — $ .15
Які є люди на землі — $ .40
Як стати по українськи грамотним, коротка українська правопис із додатком: **Дещо з української граматики,** В. Верниволі — $ .25
Як царевич літав до царівни — $ .10
Як мужик ходив до царя правди шукати й інші оповідання — $ .15
Як нам задовольнити наші пекучі потреби, деякі поради владі і населенню України, — $ .10
Як стати горожанином Злучених Держав — $ .40
Як чоловік зійшов на пана, оповідання Вячеслава Будзиновського $ .30
Як оприділити вагу живої худоби — $ .10
Як осягнути успіх? — $ .15
Д. Дорошенко: **Волод. Антонович** — $1.00
Королів: **Згадки про мою смерть** — $1.00
А. Волошин: **Фабіола** — $ .40
Николишин: **На становищі** — $ .40
Бібліографія праць проф. Д. Дорошенка — $ .65
Животко: **Подонь** — $ .70
Колесса: **Студії над поет. творчістю Шевченка** — $1.70
О. Курило: **Уваги до укр. літературної мови** — $1.50
Українська читанка для II-ої кляси — $1.20
Донцов: **Де шукати наших традицій?** — $ .55
Сціборський: **Сталінізм** — $ .20
Ноти „Всі грають" (40 нар. пісень) — $2.00
У. Самчук: **Ост, роман у трьох частинах (т. І.)** — $2.00
В. Домонтович: **Без ґрунту, повість з життя укр. підсов. інтелігенції** $1.10
Б. Лепкий: **Крутіж, повість з часів гетьмана І. Виговського** — $ .80

Замовлення і належитість слати на адресу:

"SVOBODA"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, 3, N. J

(З Канади треба платити тільки американською валютою).

Authoritative Books in English on Ukraine and Ukrainians

1. **A HISTORY OF UKRAINE,** by **Michael Hrushevsky** published by the Yale Unieversity Press — $5.00
2. **UKRAINIAN LITERATURE. Studies of the Leading Authors,** by **Prof. Clarence A. Manning,** published by Harmon Printing House — $1.50
3. **SPIRIT OF UKRAINE. Ukrainian Contributions to World's Culture,** by **D. Snowyd** — 1.00
4. **TWENTIETH CENTURY UKRAINE** by **Clarence A. Manning** — $3.50
5. **UKRAINIANS IN THE UNITED STATES,** by **Wasyl Halich,** published by the Chicago University Press — 2.50
6. **IVAN FRANKO,** poems from translation of **Percival Cundy** — $4.50
7. **THE STORY OF THE UKRAINE** by **Clarence Manning,** published by Philosophical Library — $3.75
8. **UKRAINIAN RESISTANCE,** published by Ukrainian Congress Committee — $3.00
9. **TARAS SHEVCHENKO,** poems by **Clarence Manning** $2.50

These books may be obtained at the

SVOBODA BOOKSTORE

P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Коли ви хочете заохотити свою дитину читати по українськи, купіть їй такі

ІЛЮСТРОВАНІ В КОЛЬОРАХ

КНИЖЕЧКИ ДЛЯ ДІТЕЙ

ЧЕРВОНА ШАПОЧКА, казка для чемних діточок. Ціна 25 ц
ЗОЛОТА РИБКА, Мирона Долі. Віршована казка з ілюстраціями А. Манастирського — 15 ¢
ПРИГОДИ КАЧУРИКА, написав Б. Герп, з рисунками — 15¢

Всі три книжечки разом за 50 ц

Замовлення з належитістю слати до:

"SVOBODA"
P. O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

ДИРІГЕНТАМ І ЛЮБИТЕЛЯМ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ ДО ВІДОМА!

Вийшли друком в Европі прекрасно видані нові композиції на мішаний хор

МИХАЙЛА ГАЙВОРОНСЬКОГО

Кольорова заголовна сторінка арт. маляра ЕДВАРДА КОЗАКА:

1) Шумильце, пісня з Бойківщини, — 25 ц.
2) Вдовонька, пісня із Лемківщини — 25 ц.
3) Питалася дівчинонька, текст народної пісні, мелодія в стилі нар. пісні 25 ц.
4) Дунаю-Дунаю, найстарший запис повного тексту укр. нар. пісні, мелодія в стилі нар. пісні 35 ц.
5,6) Та туман, Ой у полі, дві пісні з Волині — 40 ц.
7,8) Чече вода, Миленко моя, дві пісні давних укр. переселенців між югословянами — 50 ц.

Ці ноти є на продаж у нашій книгарні. Висилаємо їх за попереднім одержанням заплати.

SVOBODA BOOK STORE
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

МИКОЛА ПАЛІЙ

НАДІЙНІ ДНІ

ПОВІСТІ З ЖИТТЯ
Літературна Бібліотека „Рідного Слова"
Під Редакцією ТЕОДОРА КУРПІТИ
Ціна 30 Центів.

"SVOBODA"
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.

Іван Смолій

ДІВЧИНА З ВІННИЦІ

ОПОВІДАННЯ:
Німецька окупація
Совєтська окупація
Початки УПА.

Ціна 50 цнт.

Замовляйте в:

SVOBODA
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

Let's sing!

THE FIRST EDITION OF *Selected Ukrainian Song* with original UKRAINIAN TEXTS AND ENGLISH ADAPTATIONS

Translated into English by HONORE EWACH
Music arranged by P. A. PAUSH

The album constists of following songs:
Веснівка — Spring Song
Як почуєш вночі — Lover's Sorrow
Дівча в сінях стояло — Sally's Flirting
Пропала надія — My Love has Betray'd Me
Чи є в світі молодиця — Anna's Rosy Cheeks
Взяв би я бандуру — Lover's Serenade
Віють вітри — A Lovelorn Maiden's Song
Стоїть гора високая — A Reverie
Сонце низенько — Love's Call
Реве та стогне — By the Dnieper.

Price $1.25.

Send your order to:

"SVOBODA"
P. O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

REFUGEES ARE PEOPLE

NEWEST BOOK THAT TELLS OF THE PLIGHT OF EUROPE'S DISPLACED PERSONS

— by —
WALTER DUSHNYCK
— and —
WILLIAM J. GIBBONS, S. J.

Price 25 cents per copy

Order now from

"SVOBODA"
83 GRAND STREET,
JERSEY CITY 3, N. J.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

НОТИ

З цих творів Книгарня „Свободи" має ще по кілька або кільканацять примірників, тому хто скорше замовить, той зможе ще їх дістати.

НОТИ НА ФОРТЕПІЯН

1) **Дівча в сінях стояло** 2) **Ой за гаєм, гаєм, фортепіянові соля (дуже легкі),** зібрав М. Едельман — $ .35
П. Ніщинський: **Закувала та сива зозуля, фортепіянове сольо** — $ .50
М. Лисенко: **Засвистали козаченьки, марш зоперети „Чорноморці"** — $ .50
С. Монюшко: **Козак („Стоїть явір над водою") бортеп. соль** — $ .75
В. Заремба: **Сице низенько, вечір близенько, три мельодії української пісні** — $ .75
Прелюдії В. Бартінського (5 композицій) — $ .70
Українські марші (ч. 20) зібрав Е. Турула — $ .75
В. Зентарський: **Українська шумка,** фортеп. сольо — $ .50
В. Барвінський: **Українські народні пісні** на фортепіян, зі словами — $1.00

МУЗИЧНІ ТВОРИ

Українські пісні на один голос в супроводі фортепіяна. **Містить 43** різні пісні різних композиторів, зібрав Е. Турума — $1.50
Українські пісні й думи на один голос в супроводі фортепіяна. Містить 14 різних українських пісень і дум різних композиторів, зібрав Е. Турула — $ .70
Українські гимни, 13 різних гимнів на мужеський і мішаний хор в супроводі фортепіяна, зібрав Е. Турула — $ .75
Я. Степовий: **Музика до творів о. Олеся.** 9 соль і 1 дует в супроводі фортепіяна — $1.00
Музика до слів Ю. Федьковича та інших авторів різних композиторів на квартети, мі., хор і соля. 9 творів, зібрав Е. Турула — $ .75
Музика до слів В. Пачовського різних композиторів на жіночий і мужеський хор в супроводі фортеп. 4 твори, зібрав Е. Турула — $ .70
Музика до слів Б. Лепкого, Барвінського і Січинського, сольоспіви в супроводі фортепіяна. Зібрав Е. Турула — $ .70
Музика до слів І. Франка різних композиторів на міш. хор в супроводі фортепіяна. 8 творів, зібрав Е. Турула — $ .75
Українські маршові пісні, для хору зібрав Евген Турула. 14 творів — $ .75
Музика до Кобзаря, різних композиторів. 15 творів на мішаний хор з солями сопрановими, теноровими і басовими, в супроводі фортепіяна, зібрав Е. Турула — $1.00

Замовлення разом з належитістю слати до:

"SVOBODA"

81-83 Grand Street, (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

НОВІ КНИЖКИ

Федір Дудко: **Великий Гетьман,** історичний роман, третє, виправлене автором, видання, сторін 215 $1.20
Федір Дудко: **Війна,** роман, сторін 154 — .65
Федір Дудко: **Заметіль,** оповідання, зміст: Біла королівна, Дід Яків, Сестра Людмила, Заметіль. Сторін 122 — .65
Федір Дудко: **Дівчата очайдушних днів.** Зміст: Над Дніпром, Кубанська козачка, Кумедна панночка, Упир, Прожектор, Вистріл. Сторін 132 — .65
Федір Дудко: **Стрибожа внука.** Сторін 88 — .50
Одуд: **Як треба поводитися в товаристві** (правила доброго тону). Із циклю популярних викладів для таборян. Сторін 34. — 30
Олена Звичайна: **Золотий потічок голодного Харкова** — $ .35
О. Жданович: **На зов Києва** (Олена Теліга) — .50
В. Гжицький: **Чорне озеро** (Каракол) — .75
М. Точило: **Бомби на весело** (Фейлетон) — .40
Антін Лотоцький: **Кирило Кожумяка** — .40
Михайло Колосівський: **З трилогії за самостійну і соборну Україну: а) Борис Гонич** (Том І), **б) Неждана Базилевичівна** (Роман, Том II) **в) Оксана Преображенська** (Том III) — 1.50
Антін Лотоцький: **Козак Байда** — .40
Цуканова Марія: **Шовкова рукавичка** (Оповідання) — .30
Літургія св. Іоанна Златоустого на мішаний хор, музика Ол. Кошиця — 1.00

1. В. Чапленко: „Муза" (оповідання) — 40 ц.
2. „ „Українізми в мові М. Гоголя" — 25 ц.
3. „ „Гетьманська спадщина" (комедія) 30 ц.
4. „ „Увесьденечки" ,дитячі оповід.) — 15 ц.
5. Юрій Балко: „Інженер Марченко (ілюстрована фантастична повість) — 50 ц.

СССР Вязниця Народів — 25 ц.
Лихоліття Холмщини — 70 ц.
Заразливі Хвороби — 50 ц.
Згадка про мою смерть — 1.00

Замовлення враз з належитістю слати до:

"SVOBODA"

81-83 Grand Street (P. O. Box 346) Jersey City 3, N. J.

„БЕЗХАТНИЙ" НОВА КНИЖКА

Написав — О. ЛУГОВИЙ.

Повість з життя українців у Канаді в двох частинах.
Нагороджена на Літерат. Конкурсі Укр. Народ Союзу Зл. Держав в 1945 році.

300 СТОРІН ДРУКУ. ЦІНА $2.00

Замовлення слати до:

"SVOBODA"

Svoboda, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

СЛУЖБА БОЖА

Літургія св. ІОАННА ЗЛАТОУСТОГО НА МІШАНИЙ ХОР

МУЗИКУ СКЛАВ

ОЛЕКСАНДЕР КОШИЦЬ

НА ПІДСТАВІ НАПІВІВ ІРМОЛОЯ ЛЬВІВСЬКОГО ТА ПРОСТОПІННЯ ПІДКАРПАТСЬКОГО

Ціна $2.50.

Замовлення враз з належитістю слати до:

"SVOBODA"

81-83 GRAND STREET (P. O. BOX 346) JERSEY CITY 3, N. J.

Чому ще нема у вас

такої цінної книжки про наше життя в Америці, яку повинні ми дати в руки молодого покоління, щоб знало, чим ми тут жили, якими ідеалами і мріями, і що з того осягнули, а що ще треба добувати?

А такою книжкою є:

ЮВИЛЕЙНИЙ АЛЬМАНАХ

виданий з нагоди ПЯТЬДЕСЯТЬЛІТНЬОГО ЮВИЛЕЮ У. Н. СОЮЗУ.

Ціна за Альманах, що має понад 300 сторін друку: $2.50.

Замовляйте, пишучи на таку адресу:

SVOBODA

81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗАВВАГА: Хто замовить з Альманахом ще й Пропамятну Книгу У. Н. Союзу, дістане обидві книжки за $3.00.

Замовлення з Канади треба платити американською валютою.

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

КУПІТЬ ЇЇ ПОТРІБНІ КНИЖКИ!

Не досить післати дитину до школи. Треба їй ще дати книжки, без котрих вона не може навчитися читати, а потім книжки, щоби заохотили її читати. Ось Вам вибір таких книжок для дітей:

ПЕРША КНИЖЕЧКА (Буквар) М. Матвійчука — 75 ц.
ДРУГА КНИЖЕЧКА (читанки для 2. кляси) М. Матвійчука — 75 ц.
ТРЕТЯ ЧИТАНКА (читанка для 3. кляси) М. Матвійчука — 75 ц.
ЧЕТВЕРТА КНИЖЕЧКА (читанка для 4. кляси) М. Матвійчука — 75 ц.
ШКІЛЬНИЙ СПІВАНИК у двох частях. Зладив Ф. Колесса — 75 ц.
МАЛА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крипякевича — 15 ц.
МАЛИЙ КАТЕХИЗМ християнсько-католицької релігії. Уложив о. Іван Рудович — 35 ц.
ХРИСТІЯНСЬКО-КАТОЛИЦЬКА НАУКА ВІРИ в біблійних оповіданнях для дітей. о. С. Біленький — 50 ц.

Замовлення слати:

"SVOBODA"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY 3, N. J.